1731 | 1891 ՄԱՐՏ 1 ՇԱԲԱԹ | 1308 ՇԱԳԱՆ 2 | ԵԼՍԻՆՃԻ ՄԷՋ

20 ԲԱՐ

ՁԵՐԻՏԵԻ ՇԱՐԳԻՉԷ

ԱԳՈՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

	12 ԱԼԷՔ	6 ԱԼԷՔ	3 ԱԼԷՔ
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 ՂՐ.	70 ՂՐ.	40 ՂՐ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջհախյէ 20 ղրուշատ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻԽՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

{صاحب امتياز: جيوەلكيان}

ԵԼՍՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

20 ԲԱՐ

ԻԼԱՆԱՐ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Լինելի, 3ամսի վէ ճինճ ամսվէ 7 ղրշ. 5
Վեցամսա՝ 14 ղրշ. 10 հա. » 5
Մէկտարի՝ 28 ղրշ. ամբոր պէնդիր մէհմանէն դրսում օրունճադ վէ տէրմ օրունմայան էվրադ եսամ օրունճադ տուր։

Իմարէխանէսի, Սթամպօլտա Գալաթա Ալի Ֆաատէսինէ նումէրօ 20 Ձիվելէկեան մաթպասասնտա տուր։ Գէազթէի մէվատա հաղորդնտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլ ՅԻԴԻՐԱՆ ՁԻՎԷԼԻԼԷՍԱՆ մուրատատի օրունա։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Եբլտրզ ճիվարընտա համիտիյէ ճամիսի էօնիւնտէ պիր սէպիլ վէ իւզերինէ տէ պիր սաաթ գուլէսի ինչաոը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմէքլէ, ինչաոթա պաշլանմըշ տուր։

—Սատրազամ հազրէթլէրիլէ Խարիճիյէ նազրը վէ միսթէշարը բաշլար հազարաձը՝ տիւն պազը մէմատոր միհիմմէ հագրընտա պիր միւտատէթ միզաքէրէ իթմիշլէր տիր։

—Մէմալիքը էճնէպիյէտ պուլը՝ նան պիճիմէ Օսմանլը սէֆարէթխանէլերինտէ 1500էր ղրշ. մաաշ վէ 1000էր ղրշ. Թախսիսաթլա պիրէր իտամ պուլընտարբրբլասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշտիր։

—Տիւն պիճիմէ տէվարը հիւքիսէթէ պիրէր մաաշ վէրիլմիշտիր։

—Եունան սէֆիրի Մ. Մավրօքոտաթօ իլէ Ռուսիա սէֆիրինին մախտուսը Մ. Տիմիթրի Նէլիտօֆ՝ տիւն ագշամ ջըմնանքիէրէ էվրօբայա կէթմիշլէր տիր։

—Զապթիյէ նազրը՝ նազիմ պէյ հազրէթլէրի՝ տիւն Պապը Ալիյէ կոտէրէք, Սատրազամ հազրէթլէրինտէն պազը էմրլեր ալմըշ տուր։

—Սէլանիքէտ Վարտար նէհրինին սէյրը սէֆանի իչին թէմիզլէնմէսի իմթիյազընը՝ մահալլի էշրաֆընտան հատտի պէյ հազրէթլէրիլէ պիրատերի էօսէր պէյէ իթասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր։

—Իրան սէֆիրի Մօհսին Խան հազրէթլէրի թարաֆընտան տիւն ագշամ սէֆարէթխանէտէ պիր զիւֆէթ քէշիտ օրընարագ, պունտա Ռուսումտա Էմինի հասան Ֆէհմի բաշա հազրէթլէրիլէ, Ֆրանսա, Ալէմանիա վէ Հոլանտա սէֆիրլէրի, հօպ բաշա վէ զէվճէսի, Դարատաղ մասլահաթկիւզարը, Գուլկար գարուքէթխիտասը, պազը սէֆարէթ մէմուրիրինի վէ սաիր պազը զէվաթ հազրը պուլընմըշլար տուր։

—Գուստ Ռում Բաթրիգխանէսի Սինոդ մէճլիսի թարաֆընտան Պապը Ալիյէ կէօնտէրիլէն Բաթրիգ Նամզէտլէրի տէթթէրինտէն 3 զաթըն իսմլէրի չըգարլրտգտան սոնրա մէզքիւր տէթթէր Գուստա իատէ օրընմըշ վէ ինթիխապը իճրասը էվվէլքի կիւն իչին մուդարրէր պուլընմըշ տուր։

—Մէթթէպը Թըպպիյէտէն պու սէնէ 60 տօգթօր չըգըպ, պունտան տիրլօմալարընը ալանլար՝ ամէլիյաթ կէօրմէք իւզրէ հայտար Բայա խասթախանէսինէ կէօնտէրիմիշլէր տիր։

—Գոնեա վիլայէթինտէ համիտանանճաղընն պունտան պէօլլէ համիտապատ թէմիրէ օրընմասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր։

—Գրուստ գուրպինտէ Դարաման քէօրինտէ ինչա օրընան համիտիյէ Զըրաաթ մէքթէպինին ֆոթօկրաֆ ըէսմի՝ վալիի վիլայէթ թարաֆընտան Մապէյնէ իրսալ օրունմաղա, խաքիբաի Շահանդյէ արզ օրունմըշ, վէ պու ֆոթօկրաֆիլարտան իբի գրթասը տախի վալիի միւշարէլէյհ թարաֆընտան Զըրաաթ նազրը Բաիբի բաշա հազրէթլէրինէ իհտա գրըլընմըշ տուր։ Մէքթէպը մէզքիւր՝ մարտըն 18ինտէ ըսմէն քիւշատ օրընճաղ տուր։

—Սբանիա տէվլէթի թարաֆընտան գուրբէնաի սանի հաճի Ալի պէյ հազրէթլէրինէ Իգապէլ լա Գաթոլիք նիշանընը Լինճի բրիթպէսի իթա գրընմըշ տուր։

—Խարճիյէ մէքթուպճիսը Միւնիր պէյ հազրէթլէրի՝ նամիզաճըզ հասէպիյէ 3 կիւնտէն պէրու մահալը մէմուրիյէթինէ կիտէմէմէքտէսիր։

—Սպանիան պէյանընա կէօրէ, Թիւրքիա վէ Աէմանիա թիճարէթ ահնամէսի՝ պու կիւնտէն (մարտ 1) իթիպարէն մէվզրի իճրայէ վազ օրընմայրգ, ուժուժ տէվլէթլէր իլէ ագտ օրընաճագ թիճարէթ ահնամէլերի իլէ պիրլիքտէ մէրի իւ իճրա օրընաճագ տուր։

—Շիգակօ սէրկիի ուժուժիսինէ տէվլէթը Ալիյէնին տախի իշթիրաք իթմէսի իչիւն չէհրիմիզ Ամերիգա սէֆիրի թարաֆընտան Խարիճիյէ նէզարէթինէ պիր տավէթնամէ կէօնտէրիմիշ տիր։

—Գանթար ըուսուսը պու կիւնտէն իթիպարէն Շէհր էմանէթինճէ էմանէթէն ախզ ու իսթիֆա օրընաճաղընտան, պիճիմէ գանթար մէմուրլարը՝ տիւն տախիրի էմանէթէ ճէլգ օրընարագ թալիմաթը միւգթազիյէ վէրիլմիշ տիր։

Գանթար իտարէսի սէր վէզնէտար լըղընա Գօլօլեան Ստեփան էֆ. թանին գրընմըշ տուր։

Գանթար բէսմինին ախզ իտիլտիկի անաշրլմագ իչիւն էնանֆ եէտնէտ վէրիլճէէք տուխուլիյէ վէ արտիյէ վէ սաիր բուլլար վէ գօշանլար՝ պիր գոմիսիոնը մախսուսը թահսիր նէզարէթինէ օրարագ մաթպաահ Օսմանիյէտ թապ օրընմագտա տուր։

Թապ օրունճաղ բուլ վէ գօշանլարը՝ մրգտարը պիր սէնէյէ քիֆայէթ իտէճէք տէրճէտէ օրանագիսէ տէ, չիմտիյէ գատար թապ ի տիրմիշ օրանլար՝ տիւն մէզքիւր մաթպաատան Շէհր էմանէթինէ նազլ օրունմըշ, վէ անլեր իլէ մուամէլէյէ պու կիւնտէն պաշլանմըշտուր։

—307 սէնէի մայիսէնին հիւլուլի միւնասէպէթիլէ հէր սէնէ օրտուղը կիպի պու կիւն տախի սաաթ 2 պուլուգ բատտէլէրինտէ Ռուսուտաթ էմանէթինտէ գուրպանլար քէսիլէրէք պու սըրատտա զաթը Շահանէ իչիւն տուվալար օգունմըշ տուր։

—Ֆիւնուն վէ էտէպիյաթտան պահս իթմէք վէ հէր բէնճէնիսիհ կիւնլերի նէշր օրունմագ իւզրէ Տուլյունը Ուժումիլէ իտարէսի քեաթիպլերինտէն Խալիլ Իպրահիմ պէյ՝ Մէրսոր նամբյլա պիր մէճմուա նէշրի իչիւն իմթիյազ իթա պուլըրլմըշ տուր։

—Պաղտատ վիլայէթինտէ Քէրքիւք էքմէքխանէսինտէ վուգու պուլան իմթիյասաթտան տօլայր մահքիւ օլան եւուպաշը Շէվքէթ, միւլազիմը էվվէլ Բէրիմ վէ միւլազիմը սանի Տավուտ էֆ.լերին 4էր սէնէ գալէպենտ իտիմէլերիլէ ասքերլիքտէն թարտրնա, վէ պաշքեաթիպ Ալի էֆ.ենին մուհասէպէ էվրագընը զալ իթմէսինտէն տօլայր 6 մահ հապսընա, վէ իշպու իմթիլասաթըն վուգուը՝ սիվարի 18ինճի լիվա գօմանտանը միրիլիվա Մահմուտ բաշանին միւսէյյիպլիկինտէն նէշէթ իթմէքլէ, բաշաի մուտամ լէյհին թէքտիր օրմասըյլա պէրապէր Քէբքիւքտէն Պաղտատա ադիմէթ վէ ավտէթ խարճահլարընը վէրիլմէ մէսինէ՝ պիլիսթիրդան իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր։

—Սբանիատա քեաին Պարչելօն շէհրի Օսմանլը շէհպէնտէրի Ազարեան Բուրիկ էֆ. հազրէթլէրի՝ պուսապահ մէէզունէն ֆամիլեասըյլա պէրապէր Տէրսսատէթ կէլմիշտիր։

—Ատանատա գօլէրա էսնասընտա ամէլէնին քեամիլէն սավուշմասը վէ պու սէնէ մահսուլաթտա ֆէյզ ու պէրէքէթ կէօրիւլմէսի ճիհէթլէ, քիւլլիյէթի ամէլէ սէվգի լիւզումը՝ Ատանա վիլայէթինտէն վուգու պուլան իշար իւզերինէ, Ատանայա իհթիյաճ նիսպէթինտէ ամէլէ կէօնտէրիլմէսի իչիւն Տախիլիյէ նէզարէթինտէն Գոնեա վիլայէթինէ պաթէլէկրաֆ էմր վէրիլմիշ տիր։

—Շէհր էմանէթի էվզան վէ տամկա գալէմինէ մախսուս էվրագ իլէ գացա վէ սարբէ՝ տիւն մէճլիսը էմանէթ ազասընան Ահմէտ վէ մուհասէպէ միմէյիդի Մահմուտ պէյլեր թարաֆընտան մէօհրլենմիշ տիր։

—Անատօլը գազասքէրլիկինտէն միւնֆասըլ Կիւրճի Շերիֆ էֆ.՝ էվվէլքի կէճէ վէֆան իթմէքլէ, ճէնազէսի՝ մէսարիֆի ճէպը հիւմայունտան թէսվիյէ պուրըլարագ տիւն գալտրբրլմըշ տուր։

—Գատրքէօյ տախրէի պէլէտիյէսի խարճիյինտէ Պաղտատ ճատտինին՝ ճիվար էհալիսինտէն պէտէլաթը նագտիրէ ալընարագ թամիրի խուսուսը՝ Նաֆիա նէզարէթինտէն իյճագ իտէնլերէ իշար գրընմըշ տուր։

—Ճու արալբգ Բումէլի հիսարընը՝ տա խրբսրզլրգ չօղալմըշ օլուպ, էվվէլքի կէճէ գարիյէի մէզքիւրէտէ 3-4 էվվէ խրբսրզլար կիրէրէք պիր թագրմէչէա սրբգաթ իթմիշլէրտիր։

—Աքքեա սանճաղընտա Շէֆա էօմրու նահիյէսինտէ 3, Ալլէն գարիյէլերինտէ 3, վէ նէֆսր Աքքեա գասապասընտա 3 քի ճէման 9 մէքթէպին Բրօթէսթանլար թարաֆընտան ըուխասաթսըզ օլարագ քիւչատ իտիլտիկի վէ պունտան պաշգա մէզքիւր մէքթէպլէրտէ մուշիրը չէլլեր տախի օգուտթրբրլմագտա օլտրը Աքքեա միւթէսրբրքը Սատրգ բաշա թարաֆընտան խապէր ալընմաղլա, իյճապ իտէն թահգիգաթըն իճրասը զրմինտա լազմ կէլէնլերէ էմրը գաթի վերիլմիշ տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

(Աժանս դը Դոնբանինօբ)

ՊՈՒ ԿԻՒՆԲԻ

Բօմա 11 մարտ

Մէճլիսը մէպուսանտա բէիսը վիքէլա մարքի տը Բուտինի՝ Մ. Պարդիլիանին սիվարինէ ճէվապէն, Ուրսթրիա մէմուրինի թարաֆընտան կէօյա Իթալիա ալէյհինտէ մուամէլէի թահգիրանէ վուգու պուլտրը՝ նա տարբ հիւքիսէթին պիր կէօնա մալիսմաթը օլատրը՝ վէ Իթալիա հիւքիսէթին Աւսթրիա-Մաճառիսթան իլէ օյան հուպպ ու միվալաթը հիւանիւ մուհաֆազա իթմէյէ արզուքէշ պուլունտրը՝ պէյան իմթիշ տիր։

Միւշարէյէյհ բէիսը վիքէլա Մառուայա տախր տիկէր պիր սիվալէ ճէվապէն, Աքիրիգ ատաքի քեաֆֆէի մէմուրինը հիւքիսէթին մուամէլա թընը թէֆթիշ իթմէք իւզրէ հիւքիսէթին պիր թահգիգ գօսիսիօնը նասպ իտճէյինի, վէ պու գօսիսիօնը՝ պիր միւտտաիի ուժուժի իլէ պիր ժէնէրալ վէ 6 մէպուսանտան իպարէթ պուլընճաղընը պէյան իթմիշ տիր։

Բարիզ 11 մարտ

Ֆրանսանն Մրսրը բոլիթիգա մէմուրը գօնի տ'Օպինիի՝ Մրսրբտա եէրլի մէհաքիմին թէնսիգաթընտան տօլայը պիր կաղէթա թարաֆընտան քէնտիյէ աթֆ օրընան պիճիմէլէ պէյանաթը սրբի թասնիթ գապիլինտէն օլտրընը խարիճիյէ նազրը Մ. Ռիպօյա արզ ու իշար էյլէմիշ տիր

Ֆրանսանն Պէրլին սէֆիրի Մ. Հէրպէթ՝ Պերլինին բէսիմ սէրկիսինէ Ֆրանսրզ բէսսամլարընը իշթիրաք հագրընտա պիր կաղէթաճը իլէ իճրասի միլազաթ իթմիշ օլտրընը թէքզիպ իթտիրմէսինի՝ խարիճիյէ նազրը Մ. Ռիպօյա բէճա իթմիշ տիր։

Լօնտրա 12 մարտ

Հարպիյէ նազրը՝ Մանչ տէնիզինին ալթընան հավա վասէթասրյա իշլէտիլէճէք պիր տէմիր եօլը ինչասընա տաիր Սրը Էտվարտ Ռիտսրն արզ իթտիկի լայիհայա մուխալէֆէթ իտէճէյինի խապէր վէրմիշ տիր։

Սօֆիա 12 մարտ

Բրէնս Օկիւսթ տը Սաքս Գոպուրկ իլէ պէօյիւք էվլատը՝ պուրայա մուվասէլէթ իթմիշլեր տիր։

Բարիզ 12 մարտ

Թէէմին օլունտրընա կէօրէ, մալիյէ նազրը Մ. Ռուվիէ՝ Բարիզին պիճիմէ պէօյիւք պանգալարընն միւտիրլերինի տիւն ագշամ նէզտինէ տավէթ իտէրէք, Ինկիլթէրա իլէ Արժանթին ճիւմհուրիյէթինտէ վուգու պուլան մալիյէճէ պուհրանլար եիւզիւնտէն նակէհան բախնէտար օլմուշ օլան զայէթ մաարուֆ պիր չիրքէթի գուրթարմայա մուավէնէթ իթմէլերինի թալէպ իթմիշ տիր։ Պու խուսուս իչիւն պօրսանտն քիւչատն տան էվվէլ 60 միլեոն ֆր. գատար պիր մէպլաղ թէտարիք իտիմէք լազմ կէլիպ, մէպլաղը մէզպուրը սէրիան բէյտա իտիլճէյի միւհթէմիլ տիր։

Բէիթրսպուրգ 12 մարտ

Կոլէր պը Մն Բէրէսպոդէն ուժուրը աքբերիյէյ տաիր եաղտրը պիր պէնտտէ միւթալաա օլընտրընտա կէօրէ, Դավգասիա օրտուսընն՝ ասաքիրը իհթիյաթիյէնին թէնսիգինտէն ասնրա պու սէնէ 200000 նէֆֆերտէն զիյատէ ասքերի պուլընա ճաղ տրը։ Գուվվէի մէզքիւրէ՝ Դավգասիա իչիւն բէք զիյատէ օլտրընան, պիր գրսմընն՝ դարպ հուտուտընա սէվգ օլընմասը՝ պէնտը մէզքիւրտէ թալսիզ օլընմագտա տրը։

Բէյթա 12 մարտ

Թունա նէհրինտէն պուղլար ագմայա պաշլարլը, սու թուդեանը թէէլիքէսի պէրթարաթ օլտրը զանն իտիլիօր։

Պէրլին 12 մարտ

Բէյնիթակ մէճլիսինտէ Դաթօլիք ֆբրգասը բէիսի Մ. Վինտհօրսթ՝ ազրը խասթա իսէ տէ, հէքիմլեր՝ մուսահիլէյհին հալինտէն պիւսպիթիւն մէէյուս տէյիլլեր տիր։

Բրուսիա Տիէթ մէճլիսի գօսիսիօնը՝ մուհաֆազաքարան թարաֆընտան վագը օլան թէքլիֆ մուճիպին ճէ Դաթօլիք բաղալարընն ուժուրը ճիսմանիյէտ իսթիխտամընա տաիր օլան գանունն Յինճիւ վէ Կիւնճիւ մատտէլէրինի գապուլ իթմիշ տիր։

ՍԱՐԱՖԻԵՆ

Շէհրիմիզ պանքէրլէրինտէն Քէզապը օղլու Եուսա Լէվինին իֆլասը հագգընտա ալընան մալիմաթը սախրէյէ կէօրէ, իշպու իֆլասա Պանգը Օսմանի՝ 8000, միւֆիսը մէրգուսին պիրատերի Ավրամ Լէվի՝ 9000, Գրէտի Լիոնէ պանգասը՝ 20000 վէ Մ. Պարնաթ՝ 4000 լիրայա գատար ալագատար իմիշլեր։

Իշպու իֆլասը ինթաճ իտէն զարարար՝ Պէյրինկ թիճարէթ էվինին պուհրանը իւզերինէ փոնտալարտա միւշահէտէ օլընան տուշկինլիքտէն նէյէթ իթմիշ տիր։ Տէրսսատէթ բիացասընտա Եուսա Լէվիտէ մաթլուպը օլանլարընն էքսէրիսի Եահուտի վէ խալը թիճճարլարը տրը։

* * *

Սթամպօլտա վէ Պէյօղլընտա պիր թագրմ թիճարէթ էվլէրինին միհիճէ աչրգլարլա թաթիլը թէէտիյաթ իթտիքլերի բիվալէթ օլընրլար։

Պու բիվալէթլեր պիղէ միւպալաղալը կէօրիւնտիկինտէն, պուրաճրգտա հիչ պիր իսմ տէրմէյան իթմէմէյի միւնասիպ ատտ իթտիր։

(Մուհիբբ)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիւն Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինին խմինէ միւսատրֆ եէվմը մախսուսը օլագ միւնասէպէթիլէ Բաթրիգխանէտէ ըէսմը գապուլ իճրա օլունըպ, սապահլայրն Մայր Վարժարան ճանաւոր չօճուգլարը՝ մէքթէպը մէզքիւր միւբէպպիի քեամիլի Կարապետեան Մկրտիչ էֆ.ենին տէլալէթիլէ Բաթրիգը միւշարէլէյհ հազրէթլէրինին նէզտինէ կիտէրէք վէ էլինի պուս իտէրէք, մէտտիհը հազրէթը Շէհրիարիի միւէզզամին նազմաթ իլէ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի շէրէֆինէ թէէլիֆ օլունըշ նազմէլէր թէբէննիւս իթմիշլեր տիր։ Պու միմնասէպէթլէ մէրգուման չօճուգլարա շէքէր վէ շէրպէթ վէ սաիրէ եբբամ օլունմըշ տուր։

Տիւն քէզալիք Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին եէվմը մախսուսը Թէպրիք իթմէք իւզրէ Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգ վէքիլի Սէֆէրեան Գեր. Տ. Սիմէոն Ս. Աբքեպիսկոպոսն տէլալէթիլէ Մայր Եկեղեցի բաբազարը, Միլլէթ մէճլիսը ուժուժիսի Մայր Դիւանը իլէ ազգը Երեսփոխանլար, Առենապետ Ղազարոսեան Սահակ էֆ.ենին տէլալէթիլէ Քաղ. Ժողով ազալարը, բայրաթախթա պուլընան ըուհանի մէս նէտտարան վէ քիլիսէ քարոզիչէրի, Քաղ. խորհուրդ ազալարը, վէ Մայր Եկեղեցինին Դպրաց Դասը՝ թագըմ թագըմ Բաթրիգը միւշարէլէյհ հազրէթլէրի նէզտինէ ազիմէթ իտէրէք, իլմիֆաթ վէ թաազիմաթը լայըգ իլէ գապուլ օլունմըշլար տրը։

Քէզալիք Բաթրիգխանէ մէմուրինի տախի սրբա իլէ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի նէզտինէ կիտէրէք, եէվմը մախսուսը թէպրիք իթմիշ օլտրեղլարընտան, միւշարէլէյհ՝ պու միւնասէպէթլէ ճիւմլէսինէ տէ եէնի թէէլիֆ վէ նէշր էյլէտիկի «Կենցաղ հայ Եկեղեցականաց» սերլվէհալը էսէրը նէֆիսինտէն պիրէր նիւսխէ իհտա էյլէմիշ տիր։

Եօլլենտէն սօնղրա քէզա միւթէպէրան վէ միւթեհայիգանը միլլէթտէն Եսայեան Մկրտիչ էֆ. իլէ Գապը Ալի հուգուգ միւավիրի Նորատունկեան սատտ. Դաբրիել վէ Գապը Սէրասքէրի սէր միյասրը Ազնաւորեան սատտ. Յովհաննէս էֆ.լեր հազարաթը, Եուսուֆեան իզզ. Տիգրան, Կիւմիւկէրտան Տիգրան, Յակոբեան Միքայել էֆ.լեր, Տատեան իզզ. Վահրամ պէյ վէ զէվաթը սաիրէ տախի բէյտէրբէյ Բաթրիգխանէյէ վիրուտ իտէրէք, Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին եէվմը մախսուսը միւնասէպէթիլէ բասիմէի թէպրիքսազիի իլիֆ իթմիշլէր, վէ իհսիիրամաթը լայըգա իլէ գապուլ օլընմըշլար տրը։

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի հէր նէ գատար տավէթ օլընմըշ իսի իսէ տէ, իսմի կիւնիւ օլտրընտան պիզզաթ իճապէթ իտէմէյիպ, միւթէվէֆանընն մախտուսլարընա պիր թաազիյէթնամէ իրսալ իթմիշ տիր։

Սաաթ 5 տէ ճէնազէ ալայը թէշքիլ օլընրպ, Լուսինեան Գեր. Տ. Խորէն վէ Իզմիրլեան Գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազանլար իլէ եասալը մագամընտա գարիյէի մէզքիւրէ քարոզիչի վէ տիկէր 4 վարդապետ վէ 20 գատար բաբազ հազրը օլտրգլարը հալտէ ճէնազէ՝ 4 ախլը միբէյլէֆ պիր էօրիս արապասընա մագ իլէ Մէգար Պրունընտան Պէօյիւքտէրէտէքի քիլիսէյէ նազլ օլընմըշ, վէ իշպու ճէնազէ ալայընտա պիր խալի միւթէպէրան վէ էղճիվէ Ունճեան սատտ. Աբիկ էֆ. հազրէթլէրի իլէ հաճեան Անտոն վէ Մօմճեան Մրքայել էֆ.լեր վէ զէվաթը սաիրէ տախի բէյտէրբէյ Բաթրիգխանէյէ վիրուտ իտէրէք, Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին եէվմը մախսուսը միւնասէպէթիլէ բասիմէի թէպրիքսազիի իլիֆ իթմիշլէր, վէ իհսիիրամաթը լայըգա իլէ գապուլ օլընմըշլար տրը։

Պէօյիւքտէրէ Ռում քիլիսէսի բաբազարը՝ Խաչ վէ Աւետարան իլէ ճէնազէյի իսթիգպալ իտէրէք, տուալար օգուտմըշլար տրը։

Ալայրն էօնիւ սրբա պիր մզգտար բոլիս վէ ժանտարմա նէֆէրաթը, վէ պունլարտան սօնրա 14 ատէտ կըլանթալը համիլ օլանլար, տահա սօնրա Պէօյիւքտէրէտ մէքթէպինտէն պէյազալար կիլինմիշ 12 նէֆէր գըզ շակիրտան վէ պունլարըն արգասը սրբա ճանանտար չօճուգլար եիւրիւմէքտէ պուլընմըշլար տրը։

Քիլիսէտէ պիճիմէլէ մօմ վէ գանտիլ վէ ամիզէլեր եաղրլմըշ օլտրը՝ հալտէ ալայ՝ քիլիսէյէ վիրուտ իտուպ ճէնազէ տուալարը օգուտրգտան սօնրա Իզմիրլեան Սրբազան պիր սերսիրէ գրաաթ իտուպ, միւթէվէֆանընն խասաիր մէմատուէսինի թաատատ իթմիշ, վէ պու միւնասէպէթլէ մախտուսլարը Փանոսեան Աղեքսանտր վէ Օնիկ էֆ.լերին հիւսնիւ թասալիմ ու թէրպիյէլերիլէ միլլէթտէ պիր մէվգիի միւթէպէր իհրազ իթտիքլերինի, վէ տամամը Շամանճեան Գրիգոր էֆ.ենին՝ միւթէատտիտ ուժուրը խարիյէ վէ խըտէմմանը միլլէթէրբէրմէնէ իլէ չօճէրէթեաց օլտրընը, վէ զէվճէսի Տիկին Նարդուհի Փ. Փանոսեանը՝ միւթէվէֆանընն պիճիմէլէ ուժուրը խարիյէսինէ իշթիրաք իթտիկինի վէ գրզ չօճուգլարընն թաատիմ ու թէրպիյէսի խուսուսընտա սայ ու զարէթ տիրիղ իթմէտիկինի, վէ միւթէվէֆանընն ուզուն միւտտէթ եբէսփոխան, Թաղական, վէ Դատաստանական խորհուրդ ազալրընտա պուլընտրընընը տախի եատ ութիղեաթ էյլէմիշ տիր։

Մէրսիյէնին խիթամընտա ճէնազէ՝ Պէօյիւքտէրէ գապրիսթանընա նազլ իլէ, պէր հայաթ իքէն թէհիրէ իթտիրմիշ օլտրը մագպէրէն մախտուսէյէ տէֆն օլընմըշ տուր։

Մաշէ լրագրոյ արտօնատէր Անտոն

Եւ

Զինուորական վիրաբոյժ Ռոքոս էֆէնտիներու մայր

ՀՌԻՓՍԻՄԷ ՍԱԳԱՅԵԱՆ

Յետ կարճատեւ հիւանդութեան կնքեց իւր մահկանացու կնանքը ի հասակի 65 ամաց, ի խոր և անմխիթար սուգ համակելով իւր որդիքը, որոնք ամենախորին տխրութեամբ և սգով կը հրաւիրեն իրենց ազգականներն ու բարեկամներն յուղարկաւորութեան տխուր հանդիսին, որ պիտի կատարուի վաղը, ուրբաթ, ժամը 10ին (ըստ Թրքաց), ի Սուրբ Յովհան Ոսկերբերան եկեղեցւոջ, ուր արդէն փոխադրեալ է հանգուցեալն մարմինը։

Բերա, 28 փետր. 1891

ՏՕԳԹՕՐ ՁԷԼԱԼԵԱՆ

Թէտավիի խուսուսի՝ իլէթը էֆիրէնճէյէ, վէ ալէաթը թէնասիւլէյէյէ տաիր։

Գալաթատա քէօրբիւ պաղը նումէրօ 8։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԲՑԷ

Լօնտրատա նէշը օլընան Օպէրվէր կազէթասընը ալարը մալիւմատ կէօրէ, Ալէքսանիա իմբէրաթօրը պու սէնէ Լօնտրայա ազիսէթ իտէր իսէ, չէհրը մէգքիւր պէլէսիլե հէյլեթի՝ միւշարեւէյհի չէհր էմանէթինտե պէօյիւք պիր բէսմը գապուլիւթէ տավէթ իտէեք, վէ քէնտիսինէ՝ Լօնտրա չէհրի էհալիսի նամընա գուտուսընը թէպրիբ զրմընտա պիր մազպաթա թագտիմ գելընճագ տրը։

——

Բուսանիա գրալընընդ մագամը հիւքիսմէթ կէշմէսինին 25ինճի եէվմը սենէվիսի միւնասէպէթիլե Ալէքսանիա վէ Աւաթրիա իմբէրաթօրլարընընդ կէլէճէք մայիսատ Պուգրէշէ ազիմէթ իտէճէքլէրինէ տաիր զուհուր իտէն հավատիս գաթիւն թէքզիպ իտիլմէքտէ տիր։ Էվրօբա հիւքիւմատարլարը պիրբիր վէքիլ կէօնտէրէճէքլէր տիր։

——

Լօնտրատա մէվսուգ մալիւմաթ ալան մէհաֆիլտէ թէքմինէն պէյան օլունտրընա կէօրէ, Աֆրիգատա միւսթէմլիքատաթ հուտուտալարընընդ թալունի իչին էլէվմ Լօնտրա, Պերլին, Բարիզ վէ Բօմա պէյնինտե քէմալը կէրմի իլէ միւզաքերաթ վէ մուխապերաթ ճերէյան իմմէքտէ իմիշ։ Աֆրիգատա էվրօբա տէվլէթլէրինին միւսթէմլիքատընա տաիր պիճիւմլէ մէսաիլին հալ ու թէսվիյէսի իչին եէնի պիր գոնֆերանս ինիգատա իտէճէյի սէօյլէնիյօր։

——

Տրէրինընդ պէյանընա կէօրէ, Ի. թալիա խարիճիլե նէգարէթինտե Աֆրիգա իչլերինէ տաիր պաղը եվրադ՝ մէյտանատան զալպ ու նապէտիտ օլմուշ տրը։

——

Իթալիա բէհբը վիբքլասը Մ. Բուտինի՝ թէտապիրը թասրրուֆիլե ճիւմլէսինէ օլմադ իւզրէ մէմալիքը եճնէպիյէտե պուլընան սէֆարէթլէրին թախսիսաթընտան 100տե 10, օրթա էյլիլիքլէրէն 100տե 5 վէ գօնսօլոսլարը թախսիսաթընտան 100տե 3 նիսպէթինտե թէնզիլհաթ իճրասընա գարար վերմիշ տիր։ Միւշարեւէյհ՝ քէնտի մեսարիֆը զաթիյէսի իչին վերիլէն մէպլաղտան տաիր 10000 ֆր. թէրը ու թէնզիլ իտեճէք քիմիշ։

——

Ալգաս-Լօրէն բօլիս հէյլեթինէ եճնէպիլեր հագգընտա վերիմիշ օլան Թալիամաթ՝ քէմալը չիտտէթլէ մէվգբի իճրայէ վազ օլունը յօր իմիշ։

Սէտան Թիւճճարլարը թարաֆընտան Լիւքսէնպուրկ թարիգիլե Մէցե կիթմիշ օլան պիր վէքիլ՝ Մէցտէն թարտ օլունարագ հուտուտա գատար կէօթիւրիւմիշ տիր։ Հուտուտ պօլունտա վագը քէօյլեր արասընդ տաքի միւնասէպաթա կէլինճէ, Ալէման մէմուրլարը՝ Ալէմանիա հուտուտընա հիվար մահալլերէ կիթմէք իսթէյէն Ֆրանսըզլարտան՝ օրալարընտա իշլերի օլտուղընա տաիր շահատէթնամէ թալեպ իթմէքտէ իմիշ լեր։

——

Ալէմանիա Մէճլիսը մէպուսանը ինթիխապաթը միւնասէպէթիլե 188ֆտե հավպուրկտա թէշէքքիւլ իմմիշ օլան ինթիխապ գօմիթէսի՝ բրենս Պիզմարգըն կէլէճէք եէվմը վէլատէթինտե պէօյիւք պիր շէնլիք իճրասը թասավվուրընտա իմիշ։ Մալիւմ օլտուղը վէճճէլե, բրենս Պիզմարգ՝ ֆախրի հավպուրկ շէհրիլիսի օլուպ, շէհրը մէգքիւր էհալիսի միյանընտա իսէ բէք չօգ իճրաթ թարաֆտարլարը մէվճուտ տրը։

Մէգքիւր շէնլիք բրօկրամընընդ թէֆերրուաթը հէնուզ թէմամէն գարարկիր օլմամը իսէ տե, բրենս միւշարեւէյհին շէրեֆինե օլարագ եէվմը վէլատէթինին իւք ագշամը եանի ալաֆր։ մարտըն 31ինճի կէճէսի պէօյիւք պիր մաշալա ալալը իճրասը գարարլաշտրրլմամը տրը։

——

Բէրլին Նուվէլ Նամ Սբրպ կազէթասընընդ պէյանընա կէօրէ, գրալ Միլանընդ Պէլկրատա 6 կիւն իգամէթի մուգարրէր օլուպ, միւշարեւէյհ՝ մախտուսը գրալ Ալէքսանտրա Սբրպիսթանընդ էլչը խթիգլալիէթի միւնասէպէթիլե բէսմը թէպրիբ իւթա զրմընտա Սբրպ ժէներալլարընա իճրաի բրիսաէթ իթմէք իսթէմիշ իսէ տե, հէյլեթը հիւքիւմէթ՝ գրալ Միլանընդ պու արզուսընա մուխալիֆէթ իթմիշ օլտուղընտան, բէսմը թէպրիբ՝ Սբրպ ժէներալլարը վէ օրտուսը նամընա ժէներալ Պոկիչեվիչ թարաֆընտան իրթա գրընմամը տրը։ Գրալ Միլան՝ Պէլկրատտա էնանի իգամէթինտե գրալիցա Նաթալի իլե հիչ պիր միւագաթտա պուլունմամը տրը։ Բրէնսէս կիգա՝ հէմշիրեսի գրալիցա Նաթալիի կէօրմէք իչէր մէք իւզրէ Պէլկրատա կէլմիշ, վէ թէսատիֆաթը նատիրէտէն օլարագ էնիշտեսի գրալ Միլանընդ բաքիպ օլտուղը այնը գաթարտա պուլունմամը տրը։

——

Վիէննատա նէշը օլընան թագլընընդ մալիւմաթընա կէօրէ, Իթալիա ժանտարմա զապրթանընտան օլուպ Մասուտան ֆիրար իթմիշ օլան միւլազիմ Լիվրակի՝ սագլանմամը օլտուղը պիր մահզենտե պուլընընդ թահթը թէվգիֆե ալընմամը տրը։ Մալիւմ օլտուղը վէճճէլե, զապիթը մուսիպլիյէ՝ Մասուտատա պաղը Ա բրալար վէ սբրբեսթիպ Գանեասի իլե պիլիթթիֆագ պիր թագրմ մէզալիմ վէ գրյագլրդլար իճրա իթմիշ օլմադ թէօհմէթիլե միւթթէհիմ օլուպ, պու մատտե հագգընտա Իթալիա Մէճլիսը մէպուսանընտա պիր սիվալ մուգու պուլմամը տրը։ Միւլազիմ Լիվրակի՝ բօլիս թարաֆընտան տէրտեսթ օլունտրընը սբրատա պիր պէօյիւք ֆէրզընը իչինտե կիզլէնմիշ իմիշ։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

(Աֆոն Օշէնբուլ)

Բարիզ 11 մարտ

Պու սապահքի կազէթալար՝ գապինէթօ ազասը պէյնինտե իսթիլաֆը էֆքեբար զուհուր իթտիկինե տաիր պիր բիվալէթ նէշը իթմիշլէր իսէ տե, մէգքիւր բիվալէթ ընամէն թէքզիպ օլընմամը տրը։

Պէրլին 11 մարտ

Բրուսիա մէտրիֆ նազրրը՝ պու սապահ իմբէրաթօրա իսթիֆանամէ սինի իրսալ իթմիշ օլմաղլա, իմբէրաթօրը միւշարեւէյհ՝ զալիպապու իս թիֆալը գապուլ իթմիշ տիր։

Պէրլին 12 մարտ

Պէրլինտե նէշը օլընան նուսխանլէ Զայրոնի՝ բրենս Պիզմարգ հագգընտա եազտրը պիր ֆրգրասա, բրենսը միւշարեւէյհին՝ քէնտի տօսթլարը թարաֆընտան թավսիյե օլունան պիր նամզէտլիի գապուլ իթմէքտե իպրազը թէբէտտիւտ իթմիկինի պէյան իթմիշ տիր։

(Աֆոն ոբ Գոռբանինօբ)

Լօնտրա 10 մարտ

Ինկիլթերրա գրալիցասը՝ մարտըն 23ինտե Բիվիբրայա միւթէվէճճի հէն հարէքէթի իտեճէք տիր։ Իմբէրաթօրիցա Ֆրէտերիգին՝ մարտըն 18ինտե Ալէմանիայա ավտեթ իթմէսի մէկհուզ տրը։

Բօմա 10 մարտ

Մէճլիսը մէպուսանտա Մ. Խպրիանի թարաֆընտան վագը օլան պիր սիվալե ճեվապեն բէհբը վիբէլամարքի տը Բուտինի՝ իթալիա թապիրիթթինի իսթիհսալ իթմէք արզուսընտա պուլունան Ավոթրիա վէ Մաճառիսթան վէ Օսմանը թէպասընընդ թապիրիթթը ալալիրէրինտեն իսթիֆա իթտիքլէրինե տաիր լազմ կէլէն եվրագը բէսմիրէյի իպրազ իտերլեր իսէ, օլ պապտեքի իսթիտալարընընդ գապուլ օլունաճաղընը, վէ պու ուսուլին պիր չօգ մէմլէքէթլերտե մերի իւլ իճրա պուլունմադը պէյան իթմիշ տիր։

Կրոնպրէ Գոռբանին

ՎԱՌՕՐԸՆԸՆ ԳԱԶԱԶԷՏ ՕԼՄԱՍԸ

Բուսիա գումբանեասընընդ Կրոնպրէ Գոռբանին վաբօրընընդ գազազէտ օլմասը հագգընտա Օտէսատան աֆիտէքի Թաֆսիլաթ մէրմիսյօր։

Բուս վաբօր գումբանեասընընդ կէշէն հաֆթա պէօյիւք պիր զիյանա տուշար օլտուղընը կէօրիւյօրզ։ Պուտա Կրոնպրէ Գոռբանին վաբօրընընդ գարայա տուշմէսի տիր։ Մէգքիւր վաբօր՝ տանա կէշէն սէնէ Լօնտրատա եաբըլարագ, պուրայա կէլիպ անեագ 3-4 սէֆէր իճրա իթմիշ եէնի վաբօր տրը քի, սէնայիի ինչիրէ էն միւբէմմէլ օլարագ նէյէր իչատա իթմիշ իսէ, անլերին ճիւմլեսիրլէ միւճէհհէզ վէ կէրշէքտեն միւքեմմէլ պիր չէյ իտի։ Օ գատար կիզէլ վէ միւքեմմէլ պիր վաբօր՝ մէգքիւր գումբանեասա տէյլ, սաիր բէք չօգ գումբանեարատա տախի եօգ իտի։ Գարայա տուշմէսինին սեպպելէրինի պիր սուրէթը զարիպէտե հիքեալէ իտիյօրլար։

Մէգքիւր վաբօր՝ կէչէն հաֆթա Օտէսատան Գրրբմա կիտեր իքէն եօլտա զալէթ չիտտէթլի պիր տենիզ վէ կէօզ կէօգիւ կէօրմէյէճէք գատար պիր գար թիբիսինէ թէսատիֆ իթմիշ վէ պու հալտե թէտոսիա գարշըսընա քէալին գալալար իւզէրինե օթուրմըշ տրը։ Ան ճագ տենիզին սերթիլիկի՝ պունա սատեճ պիր «Խուբէ» հիւքմիւ վէրտիրմէյէճէք օ գատար չիտտէթլի տալ կալար իւզէրինե պունա գարայա տուշմէնին էնտե չիտտէթլիսի հիւքմիւնիւ վէրտիրճէճէյի աշիքեար տրը։

Թաֆթը հարէքէթինե պագարագ վաբօրը պու գալալարտան բէք ուզագ կէշմէսի լազմ կէլիր իքէն, չու գազայա եալընընդ հավանը մուխալիֆէթի սեպեպ օլմայարագ էպէթթե հիսապլարընա վէ մանավրալարընընդ պէօյիւճէք պիր գուսուր օլտուղընը պուրատաքի տենիզճի լեր չիսպէհէսիդ տիր տիլե թելեգրաֆ իստյօրլար։ Սուլարա գաբարընընդ պիլճէճէք սէֆինէլէրտեն պուլունմադը զը հալտե, նա՞սըլ օլուպ տա պաշգա տիրլիւ էպպատան տօլալը պու գազայա տիւշար օլաճաղը պիլինէմէյյօր։

Նուֆուսճա զալիթ եօգ տրը։ զիրա եօլճուլարը զաթէն աղ օլարընը կիպի, թայֆա վէ գաբատանլար տախի հէման ճան գուրթարան սանտալարընա պիհէրեք քէնտիլերինի գուրթարմըշլար տրը։

Գունեն իչին արիզ ու ամիգ թաֆդիգաթա միւպաշերեթ գելընմըշ, վէ պաղը բիվալէթ կէօրէ, վաբօրընն չիմտիքի հալտե թէհլիքէսի գատար պէօյիւք օլմայրա, էկեր հավալար բօրեազ կիտեր սէ լօտտա բիւլգեարլարը եսմէյէճէք օլուր իսէ, խելաբ պիլէ մէմուլ իտիլմէքտե պուլընմըշ իսէ տե, տենիլտիկի գատար չիտտէթլի պիր հավատա օ գալալարա օթուրան վաբօր հագգընտաքի իսմիտին պու տերեճէսի՝ գարատանլարը մէսուլիյէթտեն գուրթմարագ նիյեթինտե պուլընանլար թարաֆընտան թասի իտիլտիկի տախի սեօլէնմէքտե տիր քի, սեոզիւն էն տօղրուսը տա պունտան իպարեթ պուլընմասընտան գօրգուլմագտա տրը։

ՍԻՕԹ ԵԱԴԸ

Տէրսատէթ 25 սեպտ. 1885

Մ. Սգօթ վէ Մ. Գօվա,

Սիդին «Իմբուլիսն Սգօթ» նամ թէրթիպնիքի գուլլանմայա պաշլարընընդ պէրու, մէգքիւր թէրթիպեն սրրաա վէ գանսրզլըգ կիպի չօճուգ իսաթարզլարընա բէք չօգ տէֆա հիսսիւ նէկիֆէտսիզ իսթիհսալ էյլէմիշտիր։ Իմտի պէնիմ էֆքարրանա, իլալու խոշ վէ ֆախէպախշ թէրթիպ՝ տախա Մօրինա պաղգ եաղընա թէրճիկ օլընմալը տրը։ Պինանէն ալէյ պէն տախի անը պու սուրէթլէ թավսիյէ իտերիմ։

Օրտուն Հիւմայուն
աթրպպաի սապրգասընտան
Տօքթոր Ա. Անդրեասե

ԲԱՂԴԱՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ ԵՒ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԴԱՍԱԳՐՈՑ

Մարգարեան էֆէնտի՝ Ալեքսէյի 2121 թուոին առ Պասմաճեան էֆէնտի ուղղած պատասխանին մէջ մասնագիտաց կը թողուր՝ իւր և Արսլանեան աշխարհագրութեան դասագրոց միջև անաչառ բաղդատութիւն մ՚ընելու պաշտօնն։

Առանց երբեք մասնագէտ մ՚ըլլալու յաւակնութիւնն ունենալու, իրը վարձակ ուսուցիչ մը, կը համարձակիմ ընդունել սոյն հրաւէրն անաչառաբար բաղդատելու սոյն դասագրքերն և հրապարակաւ յայտնել իմ կարծիք, եթէ Պատմութիւնդ ինձ անկիւն մը չնորհէ լրագրոյդ էջերուն մէջ։

Գէորգ էֆէնտի Արսլանեան ծանօթ է ազգանոց իրը քաջ ճարտարագէտ, հմուտ բնական գիտութեանց երկրաչափական, տեղագրական և աշխարհագրական ուսմանց, որոց շնորհիւ Օսմանեան Պետութեան հասարակաց Շինութեանց Նախարարութեան մէջ բարձր պաշտօն կը վարէ, մասէն կը ճանչնայ Եւրոպական և Ասիական Թուրքիոյ գրեթէ բոլոր նահանգներն ուր ընդ երկար պտտաներ կատարած է զանազան գիտական պաշտօններով։

Այսչափ անոնք որ կը ճանչնան զինքն՝ գնահատած են իւր արժանիքն և գոհունակութիւն պիտի զգան մեզ պես երբ իմանան թէ Արսլանեան էֆ. ՝ մեծանուն աշխարհագէտ Գիր բերդի վերջերս հրատարակած Փոքր Ասիոյ արեւմտեան մասանց մեծածաւալ քարտէզին վրայ քանի մը տեղագրական սխալներ նշմարելով գրած էր հեղինակին որ փութացուղղել զանոնք չնորհակալութիւն և գովալանք յայտնելով միանգամայն Հայազգի ճարտարագիտին։

Եթէ երբեք կը համարձակինք քանի մը դիտողութիւններ ընել իւր դասագրքին վրայ, ուրիշ պատճառներ չունի բայց եթէ զայն աւելի կատարեալ գործ մը տեսնելու փափաքն։

Մեր վարժարանաց մէջ ընդհանրապէս աշխարհագրութեան ուսման կարեւորութիւն չի տրուիր, մասնագէտ դասատուք սակաւաթիւ են, մանաւանդ որ լաւ դասագրքերու պակասութիւն ալ կայ։ վերջերս հրատարակեալ կարգ մը դասագրքեր չեն հաճապատասխաներ ժամանակին պահանջմանց, չատերը մէկդմէկէ ընդօրինակութիւն են և անքան չոր ու ցամաք պատրաստուած, որ բնակաբար չեն կարող այդ կարևոր ուսման յարգը ցուցնել ուսանողին։

Բայց Արսլանեան աշխարհագրութիւնն այս կարգէն չէ, լիովին կը համապատասխանէ բարձրագոյն նախակրթարանաց ծրագրոյն, ուսանող պատանին օգտաչատ արդիւնքներ քաղած է սոյն դասագրքէն, որ երբեք տպագրութիւն տեսած է որ ըստ ինքեան յաջողութիւն մ՚է և կազացուցանէ գրքի մը արժանիքն։

Հարիւր քանի մը ամիս կայ որ լոյս տեսաւ Երրորդ տպագրութիւնն, վերատեսանածալ գիրքով և 416 երեսներէ բաղկացեալ, Պաղատարեան խիստ մաքուր տպագրութեամբ։

Նախորդ կրկին տպագրութեանց վրայ Ներկայ տպագրութիւնն անհամեմատ գերազանց է, նորանոր յաւելումներ և ծանօթութիւններ կը տեսնուին այլ և այլ երկիրներու նկարագրութեանց վրայ՝ ամենէն նորագոյն աշխարհագրական յայտնութեանց համեմատ։ մանաւանդ Թուրքիոյ մասը ճոխացած է պատմական և բնական գիտութեամբ, ամէն խնամք տարած է հեղինակն այս մասին յորմէ ուսանողն ամենէն աւելի պիտի օգտի իւր բնակած երկրին վրայ ճշգրիտ, կարեւոր և պիտանի տեղեկութիւնք առնելով։

Վերջապէս Արսլանեան աշխարհագրութիւնն իւր ամբողջութեամբը խնամքով պատրաստուած դասագրքի մ՚է, որ պատիւ կը բերէ հեղինակին։

Բայց ըստ մեզ, հեղինակն աւելի օգտակար պիտի ընէր իւր դասագիրքը եթէ աւելցնէր, Ներկայ տպագրութեան առթիւ, իւրաքանչիւր երկրի երեւելի և վաճառականական ընդհանուր շարժման վերայ տեղեկութիւններ, քաղաքակրթեալ ազգաց հարստութեանց աղբիւրներն ցոյց տար, նոցա յառաջդիմութեանց պատճառներն, բարոյական և նիւթական զարգացման առիւճանն, արհեստից և ճարտարութեանց գլխաւոր արտադրութիւնք, զանազան երկիրներու մէջև եղած ցամաքային և ծովային հաղորդակցութեան ուղիներն, ինչպէս նաև վիճակացոյցներ ամէն աշխարհաց վրայ որպէս զի բաղդատութեան խարիսխ մ՚ըլլային աշակերտին։

Կը յուսանք սակայն որ Արսլանեան էֆէնտի սոյն բարեփոխութիւնք ևս պիտի ներմուծէ ապագայ տպագրութեանց առթիւ, ուսանողին օգտակարագոյն ընծայելու համար իւր դասագիրքն։

Արսլանեան աշխարհագրութեան հետ, գրեթէ միևնոյն ժամանակները լոյս տեսաւ նաև, Պաղատարեան տպագրութեամբ, Մարգարեան էֆ-ի դասագիրքը «Նոր աշխարհագրութիւն Բնական, Քաղաքական և Տնտեսական» անուամբ, վերատեսանածալ գիրքով և 414 երեսներէ բաղկացեալ։

Գրիգոր էֆ. Մարգարեան ազգասիրն քանի մը վարժարանաց մէջ պատմութեան և աշխարհագրութեան ուսուցիչ ըլլալով, բնականաբար առիթներ ունէր բազմաձեւ փորձառութեանց արդեամբը պատրաստելու իւր դասագիրքն, և մենք իրաւունք ունէինք յուսալ երբառաջ ուսուցչին նոր դասագրքին մէջ գտնելու մինչև ցարդ հրատարակեալ դասագրքերուն ամենայն լաւագոյնը։

Ներկայ դասագրքին մասին մեր կարծիքն է որ ինքն ինքեան յաջողութիւն մ՚է և կարիք չունի մեր կողմէ գովեստի։ Հեղինակն աւելի քան զամենայն ոք գիտէ թերութիւնները, ինչպէս նաև ինքն զգացեալ է անոնց։ Ուստի մեր գրածներն միայն ուղղակի ուղղելու համար գրուեցան։

Նախ՝ Գրիգոր էֆ. Մարգարեան Ասիոյ Թուրքիոյ գրեթէ բոլոր նահանգներուն ընդ երկար պտտաներ կատարած է զանազան գիտական պաշտօններով։

Այսչափ անոնք որ կը ճանչնան զինքն՝ գնահատած են իւր արժանիքն և գոհունակութիւն պիտի զգան մեզ պես երբ իմանան թէ Արսլանեան էֆ. ՝ մեծանուն աշխարհագէտ Գիր բերդի վերջերս հրատարակած Փոքր Ասիոյ արեւմտեան մասանց մեծածաւալ քարտէզին վրայ քանի մը տեղագրական սխալներ նշմարելով գրած էր հեղինակին որ փութացուղղել զանոնք չնորհակալութիւն և գովալանք յայտնելով միանգամայն Հայազգի ճարտարագիտին։

Եթէ երբեք կը համարձակինք քանի մը դիտողութիւններ ընել իւր դասագրքին վրայ, ուրիշ պատճառներ չունի բայց եթէ զայն աւելի կատարեալ գործ մը տեսնելու փափաքն։

Մեր վարժարանաց մէջ ընդհանրապէս աշխարհագրութեան ուսման կարեւորութիւն չի տրուիր, մասնագէտ դասատուք սակաւաթիւ են, մանաւանդ որ լաւ դասագրքերու պակասութիւն ալ կայ։ վերջերս հրատարակեալ կարգ մը դասագրքեր չեն հաճապատասխաներ ժամանակին պահանջմանց, չատերը մէկդմէկէ ընդօրինակութիւն են և անքան չոր ու ցամաք պատրաստուած, որ բնակաբար չեն կարող այդ կարևոր ուսման յարգը ցուցնել ուսանողին։

Բայց Արսլանեան աշխարհագրութիւնն այս կարգէն չէ, լիովին կը համապատասխանէ բարձրագոյն նախակրթարանաց ծրագրոյն, ուսանող պատանին օգտաչատ արդիւնքներ քաղած է սոյն դասագրքէն, որ երբեք տպագրութիւն տեսած է որ ըստ ինքեան յաջողութիւն մ՚է և կազացուցանէ գրքի մը արժանիքն։

Հարիւր քանի մը ամիս կայ որ լոյս տեսաւ Երրորդ տպագրութիւնն, վերատեսանածալ գիրքով և 416 երեսներէ բաղկացեալ, Պաղատարեան խիստ մաքուր տպագրութեամբ։

Նախորդ կրկին տպագրութեանց վրայ Ներկայ տպագրութիւնն անհամեմատ գերազանց է, նորանոր յաւելումներ և ծանօթութիւններ կը տեսնուին այլ և այլ երկիրներու նկարագրութեանց վրայ՝ ամենէն նորագոյն աշխարհագրական յայտնութեանց համեմատ։ մանաւանդ Թուրքիոյ մասը ճոխացած է պատմական և բնական գիտութեամբ, ամէն խնամք տարած է հեղինակն այս մասին յորմէ ուսանողն ամենէն աւելի պիտի օգտի իւր բնակած երկրին վրայ ճշգրիտ, կարեւոր և պիտանի տեղեկութիւնք առնելով։

Վերջապէս Արսլանեան աշխարհագրութիւնն իւր ամբողջութեամբը խնամքով պատրաստուած դասագրքի մ՚է, որ պատիւ կը բերէ հեղինակին։

Բայց ըստ մեզ, հեղինակն աւելի օգտակար պիտի ընէր իւր դասագիրքը եթէ աւելցնէր, Ներկայ տպագրութեան առթիւ, իւրաքանչիւր երկրի երեւելի և վաճառականական ընդհանուր շարժման վերայ տեղեկութիւններ, քաղաքակրթեալ ազգաց հարստութեանց աղբիւրներն ցոյց տար, նոցա յառաջդիմութեանց պատճառներն, բարոյական և նիւթական զարգացման առիւճանն, արհեստից և ճարտարութեանց գլխաւոր արտադրութիւնք, զանազան երկիրներու մէջև եղած ցամաքային և ծովային հաղորդակցութեան ուղիներն, ինչպէս նաև վիճակացոյցներ ամէն աշխարհաց վրայ որպէս զի բաղդատութեան խարիսխ մ՚ըլլային աշակերտին։

Կը յուսանք սակայն որ Արսլանեան էֆէնտի սոյն բարեփոխութիւնք ևս պիտի ներմուծէ ապագայ տպագրութեանց առթիւ, ուսանողին օգտակարագոյն ընծայելու համար իւր դասագիրքն։

Արսլանեան աշխարհագրութեան հետ, գրեթէ միևնոյն ժամանակները լոյս տեսաւ նաև, Պաղատարեան տպագրութեամբ, Մարգարեան էֆ-ի դասագիրքը «Նոր աշխարհագրութիւն Բնական, Քաղաքական և Տնտեսական» անուամբ, վերատեսանածալ գիրքով և 414 երեսներէ բաղկացեալ։

Գրիգոր էֆ. Մարգարեան ազգասիրն քանի մը վարժարանաց մէջ պատմութեան և աշխարհագրութեան ուսուցիչ ըլլալով, բնականաբար առիթներ ունէր բազմաձեւ փորձառութեանց արդեամբը պատրաստելու իւր դասագիրքն, և մենք իրաւունք ունէինք յուսալ երբառաջ ուսուցչին նոր դասագրքին մէջ գտնելու մինչև ցարդ հրատա-

ԶԷՎԱ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆԱ ԶԷՎԱՏԷ

ՄԻԻԷԼԻՑԻ

ԴՄԻԼ ԲԻՇՈՊՈՒԿՈ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

ՑԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Ճէյմս.— Պէնիմ արթըգ տիւհիւնէմէք գուտրէթիմ գալմատը, տէլի օլմուշ իտիմ։

Լէոնթին.— Անլատըմ. . . Էհ, պէն սէնի թէքտիր իթմէք իսթէմէմ. լաքին պիլսէն նէ՞ չէքտիմ, նէ՞ գատար մուզտարըպ օլտուս. . . Նէ՞ տէհչէթլի պիր կէմէ կէչիրտիմ. . . Նիհայէթ պէնիմ ըզտըրապաթը չէտիտէմի քէչի ու ֆարգ իթմիշ օլան Մ. տը Գարմէյլին թէլէկրաֆը կէլտի պէնի մէէյուսսէյէթտէն գուրթարտը։

Ճէյմս.— Սէվգիւլիւ վալիտէճիկիմ, պէն սէնի ճան ու կէօնիւլտէն սէվէրիմ. հայը՛ֆ, պէնիմ արթըգ սէնտէն պաշգա ոէվճէք քիմսէյ եօգ տրը. սէն հիչ պիր էլէմ ու քէտէրէ տուշար օլմայասընն տէյու ճանըմը վերիրիմ, վէ զանն իտէրսին պէն տէ եալընըզ սանա մուճիպը ըզտըրապ օլմագ իչիւն տիւնեայա կէլմիշիմ [. . . Ա՛հ, պէն չօգ պէտպախթըմ։

Լէոնթին.— Ճէյմս, էվլատըմ, պէօյլէ սէօյլէմէ. վագրա սէնին եուզիւնտէն մուզտարըպ օլտուս վէ հալէա տա մուզտարըպ օլմագտայըմ, հալ պու քի պիճիւմլէ մէսէրրէթ վէ մահզուզիյէթլէրիմ տէ սէնին եուզիւնտէն տօղմուշ տրը։ Լաքին չիմտի պաշգա էյլէր իւզէրինէ գօնուշալըմ. Նէ՞ նիյէթլէ Թրուայա կիթտին։

Ճէյմս.— Սօն տէֆա Վալանթինի կէօրմէք վէ անընն եանընտա քէնտի քէնտիմի էօլտիւրմէք իսթէր իտիմ։

Լէոնթին՝ Թիթրէյէրէք.— Աման եա՛ Բապպիմ։

Ճէյմս.— Օթէլին պիրինտէ սապահ օլմասընա պէքլէտիմ, վէ տիւքքեանլար աչլընճա, պիր սիլահնը տիւքքեանընա կիտիպ պիր ըէվոլվեր սաթընն ալտըմ։

Լէոնթին.— Պէտապախթ չօճո՛ւգ։ Էյ Մ. տը Գարմէյլին խանէսինէ կիթտի՞ն մի։

Ճէյմս.— Էվվէթ։

Լէոնթին.— Սէնի էյի գապուլ իթտիէ՞ր մի։

Ճէյմս.— Զավալլը Վալանթինիին ճէնազէսինին վազ ու թէչհիր օլընտըղը պէօյիւք սալօնա կիրմէյէ պիր չօգ խըտմէթքեարան գոյ վէրմէք իսթէմէյիպ, հաթթա պէնի գօնագատան տիւրը չըգարմաղա պիլէ սավաշտըրար իսէ տէ, քէնտիմի անլէրէ գարշը միւտաֆէա իթտիմ, անլէրի թէքէր վէքէր կէթիրտիմ, վէ պիր աղ պօղուշտըգտան սօնդրա ալօնա կիրմէյէ մուվաֆֆագ օլտուս։ Բէտէրիմ հիտտէթլէ գարշըմա չըգտը։ Էն էվվէլ նէ սէօյլէտիկի խաթրըմա կէլմէյօր։ լաքին չէքիլիպ կիթմէյէճէյիմի էմր իթմէտի։

«Վալանթինի կէօրտիւմ, հէր նէ գատար էօլմիւշ իտի իսէ տե էլան կիւպէլ իտի, էօնիւնտէ տիզ չէօքտիւմ։ Ա՛հ, տուվա վէ իպպտէթ իթմէք իչիւն տիպ չէօքմէտիմ, պու չէյ խաթրըմա պիլէ կէլմէյօր իտի. . .

«Պիր աղ սօնդրա պիրտէն պիրէ այագա գալգտըմ, վէ օ զէմանա գատար կիզլի սագլատըղմամ ըէվոլվերի էլիմէ ալտըմ։

«Վաքին Մ. տը Գարմէյլ իւսթիւմէ աթըլըպ սիլահը էլիմտէն ալտը. պատէհու էլինի գուվվէթլիճէ օմուզըմըն իւզէրինէ տայաթարագ, տիզ չէօքմէքլիկիմի էմր իթտի. էմրինէ իթաաթ իթտիմ։

«Պունըն իւզէրինէ, քէնտի քէնտիմի էօլտիւրմէք իսթէտիկիմտէն տօլայը Ճէ. նապը Հագտան վէ Վալանթինտէն իսթիրհամը ոէվ իթմէքլիկիմի թալեպ իթտի, վէ պիր տահա թէչէքը նէֆս նէյէթինտե պուլընմայաճաղդամ եէմին իթտիրտի։

Լէոնթին.— Օ՛հ, նէ՞ ալէա եաբմըշ։

Ճէյմս.— Պատէհու Մ. տը Գարմէյլ էլիմտէն թուֆթուպ պէնի քէնտի օտասընա կէօթիւրտի։ Արթըգ օ ատամ տէյիլ իտի. հիտտէթի կէչմիշ օլուպ, կէօզլէրինտե էսէրը խայրխահի, լէթաֆէթ ու չէֆգաթտան պաշգա պիր չէյ կէօրիւնմէյօր իտի։

«Պէնի գուճաղլայըպ էօբտիւքտէն սօղրա օթուրթը. պապա օղուլ գօնուշմաղա պաշլատըգ։»

Գուրատա կէնճ միւհէնտիս՝ բէտերիյլէ ճէրէյան իտէն միւքեալէմէսինի միմքին օլորընը գատար թէքմիլ նագլ ու հիքայէ իթտի։

Լէոնթին.— Էյյէ իսէ, Ճէյմս, Մ. տը Գարմէյլին սէօյլէտիքլէրինտէն պիր չէյ ունութվան կիւնիւն պիրինտե սանա լիւզուսը օլաճաղընը սէնտէն կիպլէմէմիշ. Ճէյմս, օ կիւնիւ քէտիլէն անընն թահթը էմրինտե պուլընճաճաքընը, վէ նէ թուլպ վէ եա էմր իտէր իսէ անը եաբաճաքընը։»

Տէլիգանընը պատէհու կէօզ եաշլարը տէօքէրէք, Վալանթինին չաշտալը ճէնազէ ալայընը նագլ իթտի, մէգարընը գատար էօլիւ իլէ պէրպատէր կիթտիկինի վէ անընն Գարմէյլ խանէսանընա մախսուս էօլիւ մահզենինե էնտիրիլտիկինի սէօյլէտի։

Ճէնազէ ալայընտան սօնդրա Մ. տը Գարմէյլ՝ պաղը ահկապասը վէ էզճիմալի վալի վէ պէլէտիյէ ըէխսի իլէ պէրպատէր խանէսինէ ավտէթ իթմիշ օլընընընտան, Ճէյմս՝ մուսիպէյկի թէքրար կէօրէմէմիշ իտի։

Երմի տէօրթ սաաթտան պէրու պիր չէյ եէմէյիպ գարը բէք ամ օլընընընտան վէ վիւհուտը տա տէրմանտան քէսիլմիշ պուլընընընընտան, պիր լօգանթայա կիտիպ պիր աղ չէյ եէմիշ, վէ պատէհու տէմիր եօլ գաթարընընն վիւրուտընա պէքլէմէք իչիւն սթասիօնա կիթմիշ իտի։

Մէրդուս տէլիգանը՝ պունլարը նագլ իթտիկի սըրատա պաշընը վալիտէսինէն օմուզը իւզէրինէ տայաթմըշ իտի։

Ճէյմս՝ գբրըգ պիր սէտա իլէ։— Արթըգ նէ սապատէթ վար, նէ իսթէպալ վար, հիչ պիր չէյ գալմամըշ տրը։ Օ նուրանի ուֆուգլար նէ՞րէտե գալընլար, օ կիւզել կիւզել բուլարընը նէ՞ օլտուլար։ Բընըգլար հէր սէօնտիս։ Շիմտի արթըգ հէր հանկը թարաֆա տօղրու կիթսէմ, գարանլըգ իչինտե եիւրիյէճէճիմ։

Լէոնթին.— Նէրէյէ օլ, էվլատըմ, ճէպարէթտէն տիւշմէ։

Ճէյմս.— Ճէպարէթլի օլմա՛գ. էվվէթ, եաշամագ իչիւն ճէպարէթ իսթէր։ Ճէրպէզէկ լիսանը օլան կո՞նկը մուսլիմ՝ մէմաթընն հայաթա միւրէճճաճ օլմատը։

(Ճեկ-գ)

բակուած աշխարհագրութեան դասագրոց վրայ առաւելութիւններ, օրինակի համար, կը յուսայինք գրանել անդ «արդի մանկավարժական մեթոտին լիովին համաձայն և մեր կրթական վիճակին գործնական փորձառութենց վրայ հիմնուած» ուղղութիւն մը, «ցարդ գտնուած դասագրոց բաղդատմամբ աւելի դիւրուոյց և հաճելի» մեթոտ մը, մնեռեական և վիճակագրական ծանօթութիւններ, բնական, քաղաքական և պատմական նկարագրութեանց մասին աւելի ճշդութիւն, բնակչաց վերջին վիճակագրութիւններ, տեղագրութեանց, մասնաւորապես Թուրքիոյ վրայ աւելի ընդարձակ տեղեկութիւնք զոր հարկ է ամենեն առաջ տալ աշակերտին։

Սակայն գժբաղդաբար յուսախաբութիւն մ'եղաւ մեզ և ամեն անոնց որ տեսան և ուշի ուշով քննեցին զայն, վասն զի հակառակ ամեն ակնկալութեանց, ոչ թէ նախորդներուն վերայ առաւելութիւններ գտանք, այլ մեծամեծ թերութիւններ, որ իրաւամբ աւելի տուաւ լրագրական կարգ մը քննադատութեանց։

Հարկ չենք սեպեր միառ մի նշանակել ասա այն ամեն սխալներն որ ցարդ եղած քննադատակներու մէջ չեն եւցան, այլ կը բաւականանանք միայն ըսել թէ գործն անհնամ է և անօգուտ՝ ազգային վարժարանաց բարձրագոյն կարգի աշակերտաց դասագիրք մ'ըլլալու համար։

Ա. Գ.

ՄՈՒՏԱՆԵԱ—ՊՐՈՒՍԱ ԵՎ ՊԱՆՏԸՐՄԱ—ԳՕՆԵԱ ՇԲՄԷՆՏՋԵՐ ԽԱԹԹԼԱՐԸ

Գիրի Մուտանեատան Գրուսայա վե տրկերի Պանտրբատան Գօնեայա գատաք թէմտիա խրիմէք իւզրե իմ. Թիյաղը Մ. Նակէլմաքէրոե վէրիմիշ օլան իքի չբմենարքեր խաթթնէն պու քերբե թէպտի գելբնան մուգավէլենամէրիլ չարթնամէսինին սուրէթի տիր։

Մոսքանա—Գրոսա պոր դէմիր նօլ չբմնարդէրին սուրէրի դէր։

(Տիւնքի նիւսխէսիզտէն տէվամ)

6 Հոգտ։ — Խաթթըն ագսամը մուխթէլիֆէի միւսթագիմէսինի եէքիրիկերինե բապի իտէն գելթաամը միւնհանիլէնն նըսի գուլթը՝ 150 մէթրոտան ազաղը օլմայնագ տըր, վէ պէրպէրինե մուխալիֆ ճիհէթլէրտե պուլնան գելթաամը միւնհանիյ արասընտա խաթթը ասլի իչուն 100 մէթրո վէ քիչիւք խաթթ իչուն 40 մէթրո թուլինտե պիր խաթթը միւսթագիմ պրբագլնաճաղը միսիլիս, իչպու միւնհանիլեր՝ գելթաամը միւսթագիմէյե բուրբուլար եանի գաթը միւքեամֆի գավիսլերիյլե բապի իտիլէճէք տիր։

7 Հոգտ։—Տէմիր եօլըն էնիչ վէ եօգուչլարը մէյլլերինն նիհայէթ տէրէճէսի՝ տէնիզ տօղրու չմէթրո պաշնա 20 միլիմէթրո վէ տախիլը մէվլէքէթէ տօղրու 15 միլիմէթրո թաչին օլընմըշ տըր, վէ մուխալիֆ հիզատա վագը իքի մբունհանի ապրասընտա լապգալլ 100 մէթրո թուլինտե միւսթագիմ պիր գելթա թէրթեպ վէ պէրպէրինի միւթէագրեպ օլան իքի եօգուչ պէնինտե նըսֆ գուլթը միւնասիպ տէքեճէտե միւսաֆիր ամուտի ինթիհնալը օլաճագ տըր։ Նըսֆ գուլթը գալիլ օլան խուլթուլթը միւնհանիյէտե վագը էնիչ վէ եօգուչլար՝ միւքիմ մէրթէպէ թէսվիյէ վէ իզալէ օլընճագ տըր։ Մահիպը իմթիյազըն իչպու մատտէ իլէ մատտէի սապրգանըն ահրեամը հագդընտա իճբասընը փափտէլի ատտ իտէճէյի թաաթիրամը՝ Ցէվէլթը Ալիէյէ արդ վէ թէբլիֆ ելմէյէ սէլահիյէթի օլուպ, ֆագաթ իչպու թաատիրամ՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան գապուլ օլընմասրգճա մէվզբի իճբայա գօնըլամաճաղ տըր, վէ պէր տէ սումսամ խաթթտա թէվագգուֆ զէմանլարը տախիլ օլտըզը հալատ գաթարլարըն հիկնը հաճէթտե պէհիսապը վասաթի սաաթտա 35 քիլօմէթրո մէսաֆէ գաթ իտէպիլէճէք սիւրաթտա հարէքէթլէրինէ՝ չու թաատիլաթ մանի օլմայնաճագ տըր։

8 Հոգտ։—Իհթիրազ վէ թէվագգուֆ վէ թահվիլ վէ թախլիյէ խաթթլարը՝ քիֆայէթ մըգտարը օլմագ լազըմ կէլէճէք, վէ պունլար սահիպը իմթիյազըն թէքլիֆի իւզրինե ճանիպը հիւքիւմէթը Սէնիյէտեն թաչին օլընճագ տըր։ Ֆագաթ չուրաաը մուգաբրէր տիր քի, մէվզբիլար պէմինտե օլաճագ մէսաֆէի վասաթիյէ լապգալ 20 քիլօմէթրո օլաճագ տըր։ Խուլթուլթը իհթիրազիէնին թուլը տախի մըգրազլարըն նօգթաի պիտայէթինտեն իմիպարէն պէօրիք խաթլար իչիւն 400 վէ քիչիւք խաթլար իչիւն 300 մէթրոտան նօգսան օլմայնաճագ տըր։

Մագթաի թուլանիտ իլէրիտե մէվզբիլար ինչասը մէյլնուզ օլան մահալլէրտե միւնասիպ թուլտա ուֆուգա միւվազի սաթհլար կէօսթէրլէճէք տիր։ Սէֆէրպէրլիք հալինտե սաաքիրը Շահանէ իլէ հալիանաթըն վէ էսլիհան նարիլէր սագիլէնին թահվիլ վէ թէնզիլինի թէսիլ իմիմէք իւզրե տէվզիմէճէճ լիւզում կէօրիւնէճէք մէվզբիլարտա ահվալը մէվզբիյէ իլէ միլիմէնասիպ սընիտան սաքէրի սթասիօնլարը թէսէխս վէ ինչա իմիմէյէ վէ պունլարը ըրխթիմ վէ «հանկար» վէ թէֆէրրուաթը սաիրէլէրինճէ էվրօբատա մէվճուտ պուլընան սաքէրի սթասիօնլարը մօտել իմիմէյէ սահիպը իմթիյազ մէճպուր տըր։

9 Հոգտ։—Տէմիր եօլխաթթը պիր մահալտե էհալիէնին ամէտչիւտի զըմընտա իպգա վէ մուհաֆազասը լազըմ կէլէն ատի եօլլարը քէսէրէք կէչէճէք օլուր իսէ, տէմիր եօլ խաթթը՝ թուրուգը մէզպուրէնին միւքին օլարը գատաբ եա ալթընտան վէ եա իւսթիւնտեն միւրուր իտէճէք, վէ ֆագաթ ահվալը մէվզբիյէտեն նաչի պաղը մահալլերտե քէօրբիւլէր ինչասը՝ մէսաբիքը քիւլիիյէլ միւսթէլգիմ օլարը վէ միւրուր վէ ուպուրճա միւշքիլաթը մուճիպ պուլընարը հալտե օրալարտա սաթհը զէմին իլէ պէրապէր կէչիլէր եաբըլարադ թուրուգը մէզպուրէ մուհաֆազա իտիլէճէք տիր։

Տէմիր եօլըն պիր ատի թարիգ իւզէրինտեն քէօրբիւ իլէ կէչիրիլմէսի լազըմ կէլէճիկ հալատ, ինչա օլընճագ քէօրբիւնիւն կէօղունիւն վիւսաթը՝ ահվալը մէվզբիյէյէ կէօրէ սահիպը իմթիյազըն թէքլիֆի իւզէրինէ Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի թարաֆընտան թաչին օլընճագ, վէ եօլլարը էհէմմիյէթինէ կէօրէ 3 մէթրոյա գատաբ օրալիճէճէք տիր։ Քէմբերլի քէօրբիւլէրին եօլըն սաթհընտան իհթիպարէն քէսէրին օրթասընա գատաբ իրթիֆաք՝ լապգալլ 5 մէթրո, վէ տէսիրտեն վէ եա աղաճտան ուֆուգի քիրիչլէր իլէ եաբըլմըշ ց քէօրբիւլէրին քիրիչլէրին ալթընտան իհթիպարէն իրթիֆաք՝ լապգալլ 4 մէթրո 30 սանթիմէթրո, վէ քէօրբիւլէրին գօրգուլըգլարընն արասընտաքի արզ՝ թէք խաթթ իչիւն 4½ վէ չիֆթէ խաթթ իչիւն 7 մէթրո 10 սանթիմէթրո օլաճագ տըր։

Տէմիր եօլըն պիր ատի եօլ ալթընտան կէչէսի իգթիզա իհթիկի հալտե, օ թարիգին ալթընա եաբըլաճագ քէօրբիւնին գօրգուլըգլարընն արասընտաքի արզ՝ թարաֆը տէվիզթէն ահվալը մէվզբիյէյէ կէօրէ թաչին օլընճագ, վէ թարիգին էհէմմիյէթինէ կէօրէ 3 մէթրոտան 10 մէթրօյա գատաբ օլապիլէճէք տիր։

Քէօրբիւլէրին ալագլարընընն արասը եաեի կէօղու՝ թէք խաթթ իչիւն լապգալլ 4½ վէ չիֆթէ խաթթ իչիւն 7 մէթրո 10 սանթիմէթրո օլաճագ, վէ գաթարլարըն կէչէսի իչիւն պըրագրլաճագ իրթիֆա՝ տէմիր չուպուգլարըն սաթհընտան իթթիպարէն թավանա գատաբ ագալլի 4 մէթրո 80 սանթիմէթրո օլաճագ տըր։ Տէմիր եօլ՝ թուրուգը ատիրինն սաթհընա միւվազի օլարագ կէչէճէք օլտուզը հալտե տէմիր չուպուգլար՝ թուրուգը մէզբիւրէ իւզէրինէ ատի արապալարընն միւրուր վէ ուպուրընա հիչ պիր վէճհլէ մանի օլմայագ իւզրէ չըգընթը վէ չուգուր օլմայարագ տէօչէնէճէք տիր։

Թուրուգը ատիրէ իւզէրինէ եաբըլաճագ կէչիլէրտեն հիւքիւմէթճէ լիւզում կէօրիւնէճէք կէչիլէրտե բարմագլըզ ինչա օլընճագ տըր։ Էնանի ամէլիսթատա էսկիտեն մէվճուտ օլան եօլլարընն մէվգիլէրիլէ մագթալարընը թահվիլ վէ եախօտ թաատիլ իմիմէք լազըմ կէլիր իսէ, թէպտիլ վէ թահվիլ օլընճագ գըսմլարը էնիչ վէ եօգուչլարընն մէյլը՝ պէհէմէհալ թուրուգը մէվճուտենին էնիչ վէ եօգուչլարընն մէյլը սապրգընին նիհայէթ տէրէճէսինի թէճավուզ իմիմէյէճէք տիր։ Հէր հալտե հէմզէմին կէչիլէրէ սուլար խաթթա տօղրու ճէրէյան իմիրիկի ճիհէթտե տէմիր եօլ իլէ ատի թարիգին արասընտա լապգալլ 10 մէթրո թուլինտե վէ մէյլի մէթրո պաշընա նիհայէթ 2 սանթիմէթրոյը թէճավուզ իմիմէյէ իւզրէ էնիչլեր ինչա վէ թանզիմ օլընճագ տըր։

10 Հոգտ։—Սահիպը իմթիյազ՝ տէմիր եօլ ամէլիսթատա ճէրէյանընա խալէլ կէլմիշ վէ եախօտ միճբասը թէպտիլ օլընմըշ օլան սուլարը՝ քէնտի մէսաբիքինէ օլարագ միճբաի գատիմլերինէ իրճայա մէճպուր օլաճագ, վէ եօլըն թէսատիֆ իտէճէյի նէհր վէ չալար վէ ճէմվէլերտե եաբըլաճագ քէօրբիւլերին գավահտը ֆէննէ թաթպիգէն մէտոսիսի վէ մէխարիճի՝ սահիպը իմթիյազըն թէքլիֆի իւզէրինէ Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի թարաֆընտան թաչին օլընճագ տըր։

11 Հոգտ։—Սահիպը իսթիյազ՝ իճբա օլընճագ ամէլիսթատա տախիլը մէվլէքէթէն թէտարիք օլընմագ իւզրէ ալէա ճինտեն էտեվաթ վէ լեվազիմաթ իսթիմալ իտէճէք, վէ ինչաթ վէ էտեվաթըն զալէթ մէթին վէ միւսթահքէմ օլմասը իչիւն պիճիմէզ գավահտը ֆէննի յէյէ թաթպիգը հարէքէթ իտիլէճէք տիր։ Նէհրլէր վէ ագար սուլար վէ ուսումա մախսուս եօլլարը իլէ խուսուսի թարիգլեր իւզէրինէ ինչա օլընճագ քիչիւք վէ պէօյիւք քէօրբիւլէր վէ մէնֆէզլեր իլէ սու եօլլարը քեարկեր օլարագ վէ եա տէմիրտեն թէէսիս իտիլէճէք, վէ քէրէսէճ՝ եալընըզ թէմէլլեր իլէ քէօրբիւ տէօչէմէլերի վէ տոպան աղաճլարը իչիւն իսթիմալ օլունաճագ տըր։

Գիլճիւմէ քէօրբիւլեր՝ բէսմէրիլլէ պէրապէր Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինէ թագտիմ օլունաճագ բրբոկրամա թէվֆիգէն խաթթըն գապուլինտեն եվվել պէրվէճհը միւթատ թէճրիւպէ իտիլէճէք տիր։ Տէմիր չուպուգլար իլէ էտեվաթ վէ լեվազիմաթը սաբրէի ինչաիյէ էյի ճինտեն տոպանընդալ վէ գուլլանըլաճագ իչլերէ ելվերիշլի օլաճագ տըր։ Զուպուգլար՝ չէլիքտեն մամուլ օլաճագ վէ պէհէր մէթրոսը ճիվաթլար իլէ պէրապէր լապգալլ 30 քիլօկրամ սրգէթինտե վէ «տինիօյ» ուսուլինտե մաթլուպ վէճհլէ մէթին վէ բասին պուլընաճագ տըր։ Զուպուգլարը պիրպիրինե նօգթաի իլիթխագլարընն տոպան աղաճընա թէսատիֆ իհթիրիլմէսի ճաղ օլաճագ տըր։ Պիրպիրինի միւթէագրեպ վաղ օլընճագ իքի Թրավերս արասընտաքի ֆասըլա՝ խարիթա վէ լարիհալարընն հինը թաատիգինտե թարին օլընճագ, վէ չուպուգլարընն նօգթաի իլիթխագլարընն տոպան աղաճընան պուտ մէսաֆէսի՝ աղաճն խաթթը միւթէվասսրթընտան իմիպարէն 33 սանթիմէթրոյը թէճավուզ իմիմէյէճէք տիր։ Խաթթըն իքի թագըմ չուպուգլարընն նօգթաի իլիթխագլարընն պիրպիրինե մէվազի օլմասը ճաղ օլաճագ, վէ սահիպը իմթիյազ՝ խուլթութը իհթիրազիէտե տէմիր չուպուգլար ֆէրշ իտպիլէճէք տիր։ Մէվզբիլարընն էպնիյէսի թաչտան վէ եա թուղլատան օլաճագ, վէ իւզէրլերի տախի քիրէմիտ վէ թաշ վէ եախօտ տիկէր պիր մատէն իլէ էօրթիւլէճէք տիր։ Թօրբագ իմլասըյլա թէսվիյէ օլունան վէ թիւրապ հաֆբրյլա եաբըլան մահալլերին վէ թէսվիյէի թիւրապա լապգմ օլան թօրբաղըն իիրապ ճընտա հասըլ օլան չուգուրլարընն սաթհը մաիլլերինին տէրէճէի մէյլանը՝ հինը ինչաաթտա իգթիզան մէվզբյա կէօրէ վէ սահիպը իմթիյազըն Թալէպի իւզէրինէ Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի վէ եա մէ-

մուրլարը մարիֆէթիլլէ թային գըլընաճագ տըր։

12 Հոգտ։— Սահիպը իմթիյազ՝ թագտիմ իտէճէյի խարիթաի ումումիէյէ իհթիրազ վէ թէվագգուֆ խաթթլարընյա մէվգրլարընը վէ տէմիր եօլըն իւզէրինտե վէ ալթընտա եաբըլաճագ եօլ վէ քիչիւք քէօրբիւլէր իլէ սու եօլլարընն վէ սաթհը զէմին կէչիլէրինին վէ իմալաթը սաիրէնին էչքեալ ու հէյաթընը միւպէյյին վէ մէչքուհ պիր ճէմվէլ բապի իտեճէք տիր։ Մէվգբիլար իլէ իմալաթը սէնապիլէնին խարիթալարը՝ 200տէ 1 մըգեասընտա թանզիմ օլընճագ տըր։

13 Հոգտ։— Խաթթըն գապուլի մուամէլէսի իճբա օլունմազտան էվվել սահիպը իմթիյազ՝ խաթթ պօյունճա թէէսիս օլունաճագ թէլէկրաֆ խաթթընտան պաչդա մէվգբիլարտա վէ սաիր իրճագ իտէն մահալլերտե լազըմ կէլէն իչարէթլերի վագ իտեճէյի կիպլի, պէհէր 100 մէթրո վէ պէհէր քիլօմէթրոտա մէսաֆէլերի թային իտեր իչարէթ տիրճէրլերի տախի վագ իտեճէք տիր։ Մէվգբիլարտա եօլճուլարա մախսուս օլմագ իւզրէ գատրն վէ էրքէքլէր իչիւն ալրը ալրը խալլար (ապտէսթխանէ) ինչա օլունաճագ վէ պունլարտա սու պուլունաբբլաճագ տըր։

(Տէվամ)

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ի ՆՊԱՍՏ ԱԶԳԱՑԻՆ ԱՆԿԵԼԱՆՈՑ

ԾՆՆԴԵԱՆ Ս. ՏՕՆԻ ԱՌԹԻՒ

(Տէվամ Նէ-սէէդդէն դէվամ)

Հանսոն Վ. 108, Հաճօբուլօ Գ. 108, Հաճիպիարեան Անտոն 216, Հաճիբրահիմ Անտոն 108, Հաճիկարապետեան Յարութիւն 10, Հարոնեան Պօղոս 10, Հալաճեան Գէորգ 10, Հասուն Պօղոս 108, Համամեան Յովսէփ 20, Համամեան Սրբուհի տիկին 20, Համամեան Ռօզա Տիկին 20, Հալէպեան Օննիկ 10, Հիսարլեան Զենոբ 10, Հիսարլեան Յովսէփ 20, Հոլասեան Պ. 10, Հիւմբիւզ Աբրիկ (Բարիզ) 23 կէս։

Ղուկասեան Գրիգոր 10, Ճէլալեան Յակոբ 20, Ճիրմէճեան Կոմիտաս 20, Ճիլաճեան Վ. 10, Ճամճեան Յովհաննէս 20, Ճէվահիրեան Յակոբ 20, Ճամճեան Մեսրոպ 10, Ճանքօ Ճիվան 20, Ճէվահիրճեան Պօղոս 20, Ճամպազեան Աբրիկ 20, Ճիլաճեան Աբրիկ 10, Ճամճեան Գրիգոր 20։

Մրբսբրլեան Օննիկ պէյ 95, Մրսբրլեան Միքայէլ 108, Մանուէլեան Բուզանդ 40, Մանուէլեան Պետրոս 54, Մանուէլեան Մրհրան 40, Մալխասեան Ստեփան 108, Մուրատեան Յովսէփ 108, Մուրատեան Մըկրտիչ 108, Մուրատեան Յովհաննէս 54, Մարկոսեան Տիգրան 20, Մանուէլեան Ռուբէն 20, Մելոնեան Ստեփան 27, Միսիրեան Միքայէլ 10, Միրանեան Գրիգոր 20, Մելքոնեան Ռուբէն 20, Մազաբեան Վիչէն 10, Մնացականեան Պետրոս 20, Մաղաբեան Յարութիւն 20, Մարտիրոսեան Գրիգոր 5, Մկրտիչեան Պօղոս 20։

Նարլեան Գրիգոր 54, Նաֆիլէ Պօղոս 20, Նօպլէ Ա. 20, Ներսէսեան Լեւոն 108, Նիկոդիմոսեան Սերովբէ 20։

(Տէվամ)

Մ-Դ---ն Է-ոէ-ի դէհէէ-էնդէ։

Ինչպու 1307 սէնէսի մարթը 1ինտեն (պու կիւնտեն) իհթիպարէն Տէրսաատէթ Պիտայէթ մահքէմէսի ի-քինճի ճէզա տաիրէսինին սաաթ 5տէ աչըարագ իճբաի մուհաքէմէյէ միւպաչէրէթ օլընճաղը, վէ ճէլպնամէտե մուալյէն օլան վագթ ու զէմանատա հաղը պուլընմայանլար հագդընտա հիւքմը գանուն իլիֆա գըլընաճաղը իլան օլընը։

* * *

Գիթիս, Էնգարե, Տիյարպէքիր, Մամուրէթ իւլ Ազիզ, Թրապիզոն վիլայէթլէրինտե ասայիշին պէրքէմալ իտուկի՝ ֆի 27 չուպաթ սէնէ 306 թարիխիլլէ մահալլերինտեն քէչիտե գելընան թէլէկրաֆնամէլերտեն անաչըմը տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ուրֆա սանճաղը միւթէսարրըֆ-ըղը՝ Լազգիյէ միւթէսարրըֆը սատ. Զիյա պէյ հազրէթլերինէ,

Լազգիյէ միւթէսարրըֆ-ըղը՝ Ուրֆա միւթէսարրըֆը իզզ. հասան Բիզա էֆ.յէ,

Գէնկազի արազիի Սէնիյէ միւտիրի օլուպ պու քերբէ Հալեպ էվլաքը հիւմայունը միւտիրիյէթի վէքիլէթինէ թային իտիլէն իզզ. Զիյա էֆ.յէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմալիզի,

Ցուրիա վիլայէթի մէքթուպի գալէմի միւսէվվիրլերինէն վէ Մէքթէպը Միլքիյէ մէէզուլարընտան բիֆ. Մուհիտտին պէյէ բիւթպէի սալիսէ,

Տրաճ սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումի մուավինը սապրգը Արիֆ էֆ.յէ,

Հալեպ վիլայէթի ժանտարմա ալայը գումանտանլըղը՝ Գէյրութ ժանտարմա գումանտանը իզզ. Նէսիպ պէյէ,

Գէյրութ վիլայէթի ժանտարմա ալայը գումանտանլըղը՝ աչըգտա պուլընան ալայպէյի իզզ. Սուքի պէյէ,

Ամասիա Նահիյիկի՝ Գըրդ Փիլիսէ նահիյի էսպագ ֆաղ. Աթաուլլահ էֆ.յէ,

Ատանա վիլայէթինէ Օսմանիյէ գազասը նահիյիկի՝ Գօնեատա համիտիյէ նահիյի սապրգ Իպրահիմ Ետհէմ էֆ.յէ թէվճիհ պուլրուլմըշ տըր։

* * *

Մաւզէր թիւֆէնքլէրինին մուայէնէսինէ մէմուր գումիսիօնը ֆէննի մէմուրլըղընտա միւսթախտէմ էրքանը հարպիյէ գայմագամլարընտան իզզ. Մահմուտ պէյէ թէպտիլէն 3իւնճիւ Օսմանի,

Մէզբիւր գումիսիօնը քիթապէթինտե միւսթախտէմ Հիւսնիւ էֆ.յէ Գիւնճիւ Օսմանի,

Սբանիա բուսուսաթ էմինի Տօն խուան Նաֆարօ նամ զաթա Լինճի Մէճիտի,

Գաֆրա գազասը գայմագամը Մուսա պէյէ Գիւնճիւ Օսմանի,

Գօլու սանճաղընտա համիտիյէ գազասը գայմագամը Պէքիր Քեամի էֆէնտիյէ Գիւնճիւ բիւթպէ Մէճիտի նէյլանը իհսան պուլրըլմըշ տըր։

ՄԻԽԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Շէհրիմիզ Իթալիա գօնսօլոսխանէսի մաճքէմէսի բէյսի օլուպ ախրէն Մըսրը մաճքէմէի մուխթէլիթինէ ազա նասպ ու թային օլունան Մ. Վէնսան Տէլլա Քիէզա՝ էվվէլքի կիւն Իսքէնտերիյէ միւթէվճհիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Ինկիլիթերա թէպասընտան Մ. Տէրբարք՝ Սուէզ նամընտա օլուպ 270 թանէյլաթ ճէսամէթինտե վէ 13 թայֆալը հավի օլան քէնտի թէնէզզուհ վաբորըյլա էվվէլքի կիւն Բիրէտեն լիմանըմըզա մուվասլէթ իմիմիշ տիր։ Մէզբիւր սէֆինէսե 39 նէֆէր միւթէպէր Ինկիլիզ սէյյահլարը մէվճուտ օլուպ, պունլար միյանընտա միւթէվեֆա Սբէ Ֆրէտերիք Վինսընթը զէվճէսի վէ Գանդ Սամանի միւտիրը ումումիսի Սբէ Էտկար Վինսընթը վալիտէսի մատամ Վինսընթ իլէ, Մ. Գ. Կրէնֆիլտ վէ զէվճէսի վէ Ինկիլիթերա տէվլէթինին Նաբօլի գօնսօլոսը եիւզպաշը Մ. Է. Հարթվէլ տախի պուլունմագտա տբրլար։

Քէզալիք էվվէլքի կիւն 22սի էրքէք վէ 1ի գատրն օլարագ 23 Ավսթրիա սէյյահլարը՝ Լօյտ գումբանեասընը հէլեո վաբորըյլա Տէրսաատէթէ կէլմիշլեր տիր։

ՐԷԺԻ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Րէժի ոպէրնլարը մուամէլաթընին բէյնի բարա իլէ իճրասընը թէսհիլ իթմէք իչիւն մէզբիւր ոպէրնլարտան մըգտարը քեաֆի կէթիրմիշ օլտըզը-մը, վէ պինէնէնլէյէ մէզբիւր ոպէրնլարը բէյնի ագչէ իլէ միւպայէա վէ ֆիւրուխթ իտէճէյիմի իլան իտէրիմ։

Սարրաֆ
Ա. ՅԱՐՐԱ

Գալաթատա
Խալիլ բաշա խան Ն՝ 7 30—1

ՊԱՆԴԸ ՕՍՄԱՆԻ

Բարձրագոյն կէնդ էլան

1890 սէնէսի 100տէ 4 ֆաիզլի թահվիլաթը Օսմանիյէնին 1891 մարտ 1/13տէ հիւլուլ իսէն 2 նիւմէրօլու գուրօնլարը պէտէլի՝ մահը հալին 1/13իւնտեն իթիպարէն թէէտիլ օլունաճաղընտան, թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլերինին՝ մէզքիւր 2 նիւմէրօլը գուրօնլարը՝ պէրմիւթատ պօրտրօ քեաղըլարբյլա պէրապէր հէր հաֆթա բազար էրթեսի, չարշէնպիհ վէ բէնճշէնպիհ կիւնլերի ալաֆը։ Ասպահ սաաթ 10տան էօլէնտեն սօնրա սաաթ 2յէ գատար Պանդը Օսմանինին Սթամպօլտա Թարագճըլար սոգաղընտա 15 նիւմէրօտա քեաին իտարէխանէսինէ կէթիրմէլերի լազըմ կէլէճէյի, վէ մէզբիւր գուրօնլարա մուգապիլ մաթլուպլարը օլան ֆանդին 10 կիւն սօնրա թէէտիլ իտիլէճէճինէ տաիր պիր իմմուխապէր իթա օլունաճաղը իլան օլունը։

Տէրսաատէթ 11 մարտ 1891

8—2

* * *

100տէ 4½ ֆաիզլի թահվիլաթը միւմթազէնին (բրիւտլէր) 1ինճի գուրասը։

561	700	169151	200
14701	750	188551	600
23601	650	212001	050
29501	550	219101	150
30651	700	219601	650
35851	900	225051	100
45101	150	236901	950
52401	450	241001	050
55901	950	242701	750
63001	050	272401	450
64351	400	279701	750
69251	300	289551	600
77301	350	314851	900
84901	950	331601	650
95501	550	336201	250
119301	350	338101	150
122651	700	361051	100
124751	800	369301	350
142651	700	376951	7000
162251	300		

Տէրսաատէթ
28 փեւրը. 12 մարտ 1891

Թիրիթին Ըէժի Շերբէթի

Բարձրագոյն կէնդ էլան։

Ըէժի մէճլիսը իտարէսինին գարարը մուճիպինճէ, 7նճի սէնէ (1890 մարտ-1891 փեւրը.) թէմէթթիւնէ մահսուպէն թէէտիյէ օլունմըշ օլան սէրմայէ իւզրինէ 100տէ 6 նիսպէթինտե պիր մէպլաղ իթա օլունաճաղը՝ ասկապը թահվիլաթա իլան օլընը։

Մէզբիւր գարար ահքեամընա, 7 նումէրօլը գուրօնա մահսուպէն 1891 մարտ 8/20տէն իթիպարէն՝

Գէրլին, Բարիզ վէ Վիէննատա ֆր. 12.
Լօնտրատա ինկ. լիր. 0.9.7 ½.

Տէրսաատէթտէ ալինուն ագչէ 52.30. թէէտիյէ օլունաճագ, վէ գիրտի պէյան օլընան մահալլերտե լազըմ կէլէն պօրտրօլար՝ ասկապը թահվիլաթա իթա իտիլէճէճէք տիր։

Թէպլիմ օլընաճագ գուրօնլար մուգապիլինտե իլմուխապէրլէրվերիլէճէք, վէ մէզբիւր գուրօնլար 5 կիւն ալրգօնրարագ իւզէրլերինէ 12 ֆրանգըն թէէտիյէ օլընտրընը միւպէյյին պիր տավկա վուրուլրգտան սօնրա ասկապընա իատէ գէլընաճագ տըր։

Տէրսաատէթտէ
Բարիզտէ
Լօնտրատա
Գէրլինտէ
Վիէննատա
} Գանդը Օսմանի, Մ. Գէլկիրօտրը, Գրէտրիթ Անդթալ Գանդասը։

5—1

ԲՕԼ ՖՕՓԱՃԵԱՆ

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ՃԷԼԱԼ ՊԷՑ ԽԱՆԸ

ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ

Ն՝ 1 մաղազա

Գալաթատա Եիւքսէք Գալտրրըմտա 80 նումէրօլը մաղազատա մուգիմ՝ կէօղէ, ճէրրահլըղա վէ եէնի տօղմուշ չօճուգլարընն իսթիմալինէ մախսուս ալէսթ ու էտէվաթ սաթան Մ. Բոլ Ֆօֆաճեան, միւչթէրիլէրինէ պիր սուհուլէթ օլմագ իւզրէ Սթամպօլտա Ճէլալ պէյ խանը իթթիսալինտե Ն՝ 1 մաղազատա պիր մունթազամ չիւպէ քիչատ էյլէմիշ տիր։

Պունլարտան պաչգա մէզբիւր մաղազատա Գալաթատաքի մաղազատա պուլընտըզը կիպլի, եումուշագ վէ սէրթ լաթիֆգտէն եաբըմըշ միւթէլիֆ ալէսթ, գասրգ պաղլարը, շիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, պարօմէթրօ, թէրմօմէթրօ վէ սաիրէ ուճուզ ֆիյաթլա սաթըլմագտա տըր։

Էնմի ճինս չէլիքտէն վէ ալթունատան կէօզլիքլէր տախի մէվճուտ տըր։

ՊԼՕՑԻՒԲ ՕԹԷԼ-ՊԻՐԱԽԱՆԷ

ԼԱ ՄԷԹՐՕԲՕԼ

Պէյօղլընտա Տօղրու եօլտա Գալաթա Սէրայը գարշըսընտա Նուսէրօ 256-258ում վաղը օլուպ, Ա.Ա.Ամանա Բաքատօբուլօնրն թահթը իտարէսինտէ տիր։

Մաղազամըն իթթիսալինտէ պու քէրրէ միւէյտտէյտէն ինչա օլբան պինայը տախի մաղազամա իլկագ իթթիկիմի, վէ պու սուրէթլէ վասի վէ հավատար վէ Տէրսաատէթտէ մէվճուտ պու կիպի թէէսիսաթլա հէր ճիհէթտէն բէգալէթ իտէպիլիր նէվուսու պիր թէէսիսաթ վիւճուտէ կէթիրտիկիմի բաղպէթլու միւշթէրիլէրիմէ իլանլա քէսպը ֆախր էյլէրիմ։

Պիլճիւմէ մաթպախ թաղըմըյլա սէֆրուչաթը էվրօբատան ճէլպ իտիմիշ օլան իշպու եէնի մաղազա՝ տէբօղիթօ, օթէլ վէ պիրախանէ օլարագ 3 գըսմա թագսիմ իտիմիշ օլուպ, տէբօղիթօ գըսմընտա էն ալչա էվրօբա տէբօղիթօլարընտա պուլընան հէր չէյտէն թօրատան վէ բէրաքէնտէ օլարագ մէվճուտ պուլընմագտա տըր։ Տէրսաատէթ ճիվարընտան վէ թաշրատան սրբարբչ պուլաճագ մալլէրին՝ վարօրլարա վէ եախսօտ Սիրքէճիտէքի շրմէնտրֆէր սթասիօնընա գատար մէճճանէն նագլինի տէրէօհտէ իտէրիմ։

Պիրախանէ գըսմընտա միւքէմմէլ սըճագ թաամլար, ալչա ճընտան էնվաի շարապլար վէ մէշհուր պիրաբատան մատատա էնվաի չէրէպ, սօուգ թաամլար վէ խուսուսիյլէ թագէ սթրիտեա պուլունճաղը կիպի, Տէրսաատէթտէ նէյր օլուռան քեաֆֆէի կագէթալար իլէ Ֆրանսա, Ամէրիկա վէ Ինկիլթէրրանը բէսիմի կագէթալարը տա պուլընճաղ տըր։

Օթէլ գըսմը տախի՝ միւքէմմէլէն թէֆիրիշ օլունմագ 30 օտայը հավի օլուպ, Մարմարա վէ Պօղազ իչի ատնիզլէրինէ նազըր տըր։

Իշպու եէնի մաղազամըն տախի էհալիի միւթէպէրէնին մագհրը բաղպէթի օլաճաղընը գավէնէ իւմիտ իտէրիմ։

Մէզքիւր մաղազա՝ փետրվարը 16/28ինտէն պէրու քիչամ օլընբպ, իկէմէյէ պալամը տըր։

Մէսրէրը ֆաղա

ԱԹԱՆԱՍ Ն. ԲԱԲԱՏՕԲՈՒԼՕ

ՕԹԷԼ ՆՕՐՕ

198—Գալաթա Թօքէլար Գարդոխ—198

Յովհաննէս Սահակեանը թահթը իտարէսինտէ

(Տէօրտիւնճիւ սէնէ)

Պօղազ իչի վէ Մարմարա տէնիզլէրի իւզէրինէ նազըր վէ Սթամպօլ չէհրինին մէշհուր սէմթլէրի մէրքէզինտէ վագը իշպու օթէլտէ, 1, 2, 3 վէ 4 եաթագը վէ մէքթուպչաթլա տօնաթըլմըշ օտալար վէ տաիրէլէր՝ եէվմիկ վէ միւթէտիլ ֆիյաթլա քիրայա վէրիլիր։

Սէյահաթ, խասթա թէտավիսի վէ եա թէպտիլը հավա կիպի սէպէպլէր իլէ թաշրատան Սթամպօլա կէլէն ֆամիլեալար իչիւն հէր կէօնա թէսհիլաթ վէ բահաթլըգ թէէմին օլընմըշ տըր։ Բարիզտէն տիրլօմալը պիր տոգթօր տախի օթէլին հէքիմլիք մէմուրիյէթինի տեբէօհտէ իթմիշ տիր։

Օթէլին մէմուրլարը՝ Թիւրք, Էրմէնի, Բուս, Իտալիան վէ Ֆրանսըզ Դիանլարընը անլարլար վէ սէօյլէրէր։ 12—3

ՊԱՔԷՐ BAKER

Գէօրլիւանա հատտէի քէպիրտէ Նօ. 500 մէ Նօ. 241

Ամամաթիա հատտէսինտէ Ագարճա Զէյտէսի իթթիսալինտէ քեաին տէրունինտէ պիր օտա, պիր մաթպախ, պիր գուլու վէ պիր ապտէթխանէյի միւշթէմիլ քարկիր պիր տիւքքեան քիրայա վէրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարըն մաթպասմըզա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

Ամամաթիա Գալաթա 1854 զ. Հրատարակ. Գ. Գ. Գ